

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 9. decembris

Nr. 91 (6646)

Rajona padomes finansu komitejas sēde

Kā pacelt smago medicīnas nastu

◆ 6. decembrī notika rajona padomes finansu komitejas un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdes. Kopīgi apspriesti vairāki svarīgi jautājumi. Viens no tiem — situācija rajona veselības aprūpes iestādēs.

Smagais un finansiāli ļoti sarežģītais gads pamazām tuvojas noslēgumam. Skaitļi liecina, ka situācija rajona veselības aprūpes iestādēs ir diezgan daudza. Piemēram, Preiļu slimnīcai šī gada sākumā nenomaksāto parādu summa bija 8 tūkstoši 950 latu, ir tendence, ka parādi ik mēnesi samazinās (vairāk un ne mazāk kā 26 tūkstoši latu). Līvānu slimnīcas parādi jau sasniedz 26 tūkstošus 50 latu un pēdējo mēnešu laikā pat nedaudz pieaug. Līvānu poliklīnikas parāds ir 5150 latu, ir cerības, ka šī iestāde ar savām problēmām tiks galā pati.

Pēdējā laikā jau pierasts, ka visās deputātu sanāksmās reizēs (komiteju un padomes sēdēs) ar medicīnu saistītie jautājumi ir neiztrūkstoši. Laikam jau tā ir nasta, kuru rajona pašvaldībai pacelt un nēst ir visgrūtāk.

Rajona padomes veselības aprūpes nodaļa komitejas sēdei bija sagatavojusi materiālu, kas labi izskaidroja situāciju, kāpēc ir tik liela atšķirība starp rajona veselības aprūpes iestādēm finansiālajā ziņā. Pēc rajona padomes priekšsēdētāja I. Meluškāna domām daļa deputātu, diemžēl, ļoti sakāpinājuši savu interesi nevis par to, kāpēc tāds stāvoklis radies, bet gan par veselības aprūpes nodaļas darbu, tieši tur saskatot pamatcēloni visām ārstniecības iestāžu nedienām.

Bēda ir citur — trūkst naudas rajona budžetā kopumā. Tāpēc visām veselības aprūpes iestādēm visu gadu bija un ir jāstrādā to līdzekļu apjomā, kas ir reāli pieejami. Tas ir, jāiztiek ar naudu, ko rajona padome no rajona kases iedevusi. Tomēr ir attiecīgi rajona padomes un republikas Ministru kabineta lēmumi, kas pieļauj iespējas katrai veselības aizsardzības iestādei gūt papildienākumus, nosakot pacienta iemaksas.

I. Meluškāns uzskata, ka rajona padome ir kļūdījies, atļaujot iestādēm pašām noteikt pacienta iemaksu apjomu. Preiļu mediķiem šis iemaksas ir kļuvušas par to atspaidu, kas ļauj izrēķināt no parādu bedres. Līvāniešiem šis ieņēmumu veids ir noteikts uz pusi mazāks, it kā ar labu domu, ka iedzīvotāji ir ļoti nabadzīgi un nevar atļauties samaksāt par vizīti pie ārsta vai gulēt kādas dienas slimnīcā.

Ir skaidrs, ka vismaz pagaidām cita finansējumu avota medicīnai nav. Rajona padomes iespējas ir pilnīgi izsmeltas. Iedot naudu medicīnai var tikai uz kāda cita rēķina, tas ir, likvidēt kādu padomes iestādi vai varbūt atteikties no investīcijām tautsaimniecībā, kas jau tāpat ir minimālas. Rajona padomes priekšsēdētājs ir kategoriski pret šādu rīcību.

Komiteju locekļi varēja iepazīties ar ļoti interesantiem skaitļiem. 1994. gadā Preiļu slimnīcā bija 402 štata vienības, bet sniegto pakalpojumu apjoms — 45 tūkstoši 69 gultas dienas. Tagad Preiļu

slimnīcā ir 281,5 štata vienības, bet gada vienpadsmit mēnešos sniegtais pakalpojumu apjoms — 46 tūkstoši 301 gultas dienas. Tātad slimnīca ir spējīga sniegt vairāk pakalpojumu ar mazāku darbinieku skaitu.

Līvānu slimnīcā pagājušajā gadā bija 169,75 štata vienības, pakalpojumu apjoms — 35 tūkstoši 647 gultas dienas. Šogad (decembra sākumā) slimnīcā bija 140,75 štata vienības, bet darbu apjoms — tikai 30 tūkstoši 116 gultas dienas. Līdz gada beigām līvānieši, iespējams, sasniegs pagājušā gada līmeni, bet ne vairāk.

Pēc vairāku deputātu domām lielākais vainīgais ir veselības aprūpes nodaļa. Kaut gan pēc tam, kad nodaļas vadītāja Viktorija Šmukste nolāsīja savu ziņojumu, nevienam jautājumu nebija. Šmukstes kundzei tiek pārņemts tas, ka viņa apvieno divus amatus, tātad, fiziski nespēj simtprocentīgi izpildīt rajona slimnīcas vadītājas un nodaļas vadītājas pienākumus. Vai tobrīd, kad atlūgumu uzrakstīja iepriekšējais nodaļas vadītājs Juris Urtāns, bija vēl kāds cits, kas tā izprastu medicīnas problēmas?..

Šādu amatu savienojumu paredz arī veselības aizsardzības departamenta skaidrojums par pieļaujamo struktūru veselības aprūpē. Līdzīgā veidā strādā arī vairāki citi republikas rajoni.

Komitejas sēdē tika izveidota deputātu darba grupa, kurā ir Valentīna Brice, Jānis Liepa un Ēvalds Ancāns. Kopā ar veselības aizsardzības nodaļu, iestāžu vadītājiem viņi vēlreiz analizēs visus iespējamus materiālus un rajona padomes decembra sēdei sagatavos priekšlikumus, kā uzlabot, pārkārtot vai sakārtot medicīnas nozari.

Sēdē apsprieda deputāta J. Liepas priekšlikumu atcelt pagājušās padomes sēdes lēmumu par punkta vērtības samazināšanu ambulatorā darba apmaksai. Komitejas locekļi tomēr vienojās, ka lēmumu neatceļ, vienīgi atliks laiku, kad tas stāsies spēkā. Un tas būs nākamā gada 1. februāris.

Līdzšinējā punkta vērtība — 0,04 prasa ievērojamus papildus līdzekļus ambulatorā darba apmaksai. No rajona kases šim nolūkam vajadzēja izdot oktobrī 8 tūkstošus, novembrī 9 tūkstošus latu. Tikpat paredzams nāksies piemaksāt arī decembrī un janvārī.

Un tas viss — aizmirstot, ka naudu ļoti vajag arī ātrajai palīdzībai, stacionāram un medikamentu iegādei.

Nupat būs pielikts punkts arī lēmuma par veselības iestāžu reorganizāciju realizēšanai. Komiteja nolēma, ka vairākas automašīnas no Preiļu slimnīcas, kas līdz šim bija rajona bāzes uzņēmums, tiks nodotas Galēnu lauku doktorāta, Aglonas slimnīcas un Līvānu slimnīcas rīcībā.

L. Kirillova

Preiļu dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Anita Loginova ir gandarīta: nodaļas jaunajās telpās — labi darba apstākļi

Sarunu ar Anitu Loginovu par nodaļas darbu lasiet 3. lpp.

Līvānu 1. vidusskolā savu darbību uzsāk mazie lauksaimnieki — mazpulcēni

Visos Latvijas novados pamazām notiek mazpulku kustības atjaunošana.

Mazpulcēni savu darbību 30. novembrī uzsāka arī Līvānu 1. vidusskolā. Viņu darbu organizēs un vadīs skolas bioloģijas skolotāja Dace Rudzāte.

Šī notikuma viesi 30. novembrī bija mazpulka vecbiedri: Jānis Rudzītis — viens no pirmajiem mazpulcēniem Līvānu skolā 1932. gadā, un Alvīne Rudzāte — šajā organizācijā no 1936. gada. Viņi dalījās jaunības atmiņās, stāstīja, cik toreiz mazpulcēni bijuši braši, un kādu atbalstu viņu darbam Latvijas brīvvalsts laikā sniegusi valdība.

No Preiļiem bija uzaicināts arī rajona lauksaimniecības konsultācijas biroja vadītājs Māris Liniņš, kurš sniedza informāciju, kas nepieciešama šīs Līvānu mazpulka organizācijas oficiālai reģistrēšanai.

Visi šis notikums noslēgumā tika «apzīmogots» ar pankūku balli, — tā pankūku cepšanu, ēšanu un viesu cienāšanu nodēvēja skolotāja Dace.

Šobrīd par mazpulcēniem saukties un lie-

los darbus darīt izteikuši vēlēšanos 15 sesto klašu skolēni. Cik dzīvīga būs šī iecere, to rādīs laiks, bet ieceru ir daudz. Ziemā mazpulcēni gatavojas pētīt savu dzimtu ciltskokus, plāno doties kādā noslēpumainā pārgājienā, bet pavasarī, pats par sevi saprotams, — uzsākt lielos zemes darbus: sēt, stādīt, kopt savu lauciņu, lai rudenī ražu varētu pārdot skolas ēdnīcai. Jo akcents viņu darbībā tieši uz to arī tiek likts — pašiem ražot un pārdot.

Skolotājai Dacei ir vēl kāda iecere, saistīta ar šo lauksaimniecību, — audzēt ekoloģiski tīru produkciju. Lauciņš skolai arī ir, bet pagaidām neaprikots un pieejams neļūgtiem «palīgiem», kuri katru rudenī cenšas «novākt» ražu arī Līvānu mazdārziņu īpašnieku vietā. Arī produkcijas realizēšana skolas ēdnīcai, par ko mazpulcēniem ir apsolītas brīvpusdienas, nav atkarīga tikai no viņiem vien. Atbalstu mazpulcēni cer saņemt no skolas vadības, jo viņi pagaidām ir tikai ceļa sākumā.

Daina Kursiņa

Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam, un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!

«Novadnieku» var pasūtīt visās Preiļu rajona pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem līdz 22. decembrim.

Vietējās ziņas

Zemnieki mācās, deputāti spriež

♦ Pēdējo gadu laikā zemnieki jau ieradusi ziemā vairāk laika veltīt mācībām, kā tad ir īsti pareizi saimniekot uz savas zemītes. Arī Sīlukalna pusē aktīvi strādā konsultants Arnis Opols, kura aicināti 6. decembrī uz pagastu atbrauca konsultāciju biroja darbinieki.

Olģerts Daugulis pastāstīja par svarīgāko lopu ēdināšanā ziemas periodā, par nepieciešamajiem mikroelementiem un lopbarības piedevām. Informāciju par augu aizsardzību sniedza rajona augu aizsardzības agronome Jevģenija Stikāne. Viņa pastāstīja arī par minerālmēslu iegādāšanas iespējām, jo kārtīgs saimnieks par savu labības lauku kuplumu nepārstāj domāt arī ziemā.

Zemnieku federācijas rajona nodaļas vadītāja Silvija Dreijere runāja par nodaļas darbu šajā gadā, par turpmākajiem nodomiem, ar iespējām iestāties federācijā. Bet rajona konsultāciju biroja vadītājs Māris Liniņš sīlukalniešus virzīja uz do-

mu, ka atkal jāšak audzēt lini, kas kārtīgi strādā, tik labi padodas Latgales zemē. Jācer, ka turpmāk nebūs problēmu arī ar linu pārdošanu, jo Preiļu linu fabrika ir gatava slēgt līgumus ar visiem rajona linu audzētājiem kaut vai šodien. Linu pārstrādei Preiļos jābūt.

Sīlukalna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis pastāstīja, ka zemniekiem šādas informatīvās dienas ir ļoti nepieciešamas, jo ir daudzi jautājumi, kur ar dzīves un darba pieredzi vien nepietiek, vajadzīgas arī konkrētas zināšanas. Janvāra beigās vai februāra sākumā ielānā nākamā šāda mācību reize. Uz to noteikti aicinās rajona speciālistus, arī akciju sabiedrības «Preiļu siers» vadību, jo šoreiz viņi nevarēja ierasties.

Kamēr zemnieki mācās, pagasta padomes deputāti spriež par citām aktualitātēm. Padomes sēdē viņi lēma par Ziemassvētku dāvanām. Ideāli, protams, būs tad, ja pietiks līdzekļu, lai ziemas saulgriežos atcerētos visus pagasta iedzīvotājus. Bet

bērniem un pensionāriem dāvanas noteikti tiks sarūpētas.

Tieši Ziemassvētkos iecerēts koncerts, groziņu vakars. Liels pasākums notiks arī 29. decembrī, jo cilvēki ir pārliecināti, ka ar nikšanu un raudāšanu labāk nepalikis — ir jāprot arī priecāties.

Liela rūpe pagasta deputātiem ir autobusu satiksmes uzlabošana. Patlaban ir tā, ka puse pagasta teritorijas iedzīvotāju nevar tikt ne uz centru, ne uz Preiļiem. Deputāti ir iecerējuši vienoties ar Jēkabpils autobusu parku par to, ka nākamgad izdosies atklāt jaunus reusus, vismaz uz Rudzētu pusi. Pilnīgi iespējams, ka maršruti nebūs rentabli. Bet pagasts ir gatavs arī piemaksāt, lai cilvēkiem vismaz reizi dienā būtu iespējams aizbraukt nokārtot savas darīšanas.

Otra aktuāla problēma ir atkritumu saimniecības sakārtošana. Vides aizsardzība nav tikai skaisti vārdi, tie ir konkrēti darbi konkrēta pagasta teritorijā. Sīlukalnā to labi saprot.

Kur problēmas, tur rodas vēl

♦ Rudenī, kad Preiļu parks vēl greznojās krāsains un lapots, rakstījām par kādu priecīgu notikumu — Preiļu SCO celtnieki rajona kultūras nama jumtam lika pirmās spāres. Ar polietilēna plēvi un zāģu skaidām noklātā zāles parketa grīda nevarēja gaidīt, līdz ziemas sākumam jumtam bija jābūt gatavam.

Ir decembra sākums. Kopā ar kultūras nama direktori Elvīru Brovacku un SCO priekšnieku Vladimīru Haritonovu lūkojam, kas ir izdarīts. Celtnieki tikuši galā ar kultūras nama remonta darbu pirmo posmu. Tas nozīmē, ka pabeigti visi līgumā paredzētie uzdevumi par 17 tūkstošiem 200 latiem, kādi bija atvēlēti vēl šajā gadā.

Jumta daļā virs zāles uzlik-

tas sešas fermas četrus bijušo vietā, jumts jau noklāts ar ondulinu. Tātad, kultūras darbinieki var būt mierīgi, ka lietus un sniegs vairs neapdraudēs zāles parketu. Kultūras nama direktore smeja, ka nezinātāji jautājot, vai tad celtniekiem šīfera esot pietrūcis, ka vairākās vietās uz jumta redzami gaiši ielāpi. Bet šie ielāpi tur ir vajadzīgi un savā vietā — viņņotās stikla plastikas loksnes domātas bēniņu apgaismošanai.

Griesti virs zāles jau piekarrināti, patlaban tos nosedz ar dēļiem, kuriem virsū vēl uzklās siltumizolācijas materiālu.

Vladimīrs Haritonovs:

— Līdztekus līguma pirmajam posmam esam iesākuši darbus, kas paredzēti tikai nākamā gada plānā. Sākām mainīt jumtu kultūras nama priek-

šējām un aizmugurējam spārnam.

Nākamā gada darbu finansējums paredzams apmēram 25 tūkstošu latu apmērā. Šo objektu nevaram pamest un gaidīt jauno finansējumu. Tāpēc strādājam un ceram, ka nauda būs.

Esam jau pieraduši, ka tur, kur ir viena problēma, tādas rodas vēl un vēl. Esam atklājuši, ka virs ēkas daļas, kur vēl vecais jumts virsū, vairākās vietās ir pilnīgi sapuvušas sijas un spāres. Bijušajā metodiskajā kabinetā un grāmatvedības telpās griesti bistami ieliekušies. Pagaidām grūti novērtēt, cik daudz siju un spāru vajadzēs mainīt, to zināsim tikai tad, kad ķersimies klāt.

Bet sijas ir sapuvušas tāpēc, ka pa roku galam ir strādājuši

celtnieki, kuri nodarbojās ar jumta klājuma maiņu pirms vairāk nekā desmit gadiem. Skārda loksnes piesistas tā, ka starp tām ir vairākus centimetrus platas šķirbas, pa kurām visi iespējamie Baltijas nokrišņi mērcēja sijas, spāres. Kokmateriāli nebija apstrādāti un, protams, ātri vien sāka bojāties.

Mums nāksies novākt arī lieldaļu gružu, saplēsta šīfera kaučzes, kas bēniņos, izrādās, glabājas vēl kopš tā pirmā jumta remonta laikiem.

Elvīra Brovacka atzīst, ka Preiļu SCO celtnieki strādājot rūpīgi. Jaunuzklātais jumts un griesti noteikti būšot gan drošāki, gan vieglāki. Kaut nu tikai nauda būtu arī nākamgad un celtnieki varētu strādāt pilnu darba nedēļu.

L.Kirillova

Pašvaldību darba katalizators

♦ Rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs Valērijs Stūris pastāstīja par kādu visai interesantu lietu — par pašvaldību kredītēšanas fonda nolikumu, ar kuru tika iepazīstināti arī visi mūsu rajona pagastu vadītāji.

Pašvaldību kredītēšanas fonds tiek uzskatīts par ļoti svarīgu pašvaldību darba katalizatoru. Projektu kredīta saņemšanai sagatavo pati pašvaldība vai konkrēts pašvaldības uzņēmums, tādā veidā pierādot, vai spēj nopamatot savas vajadzības. Latvijas pašvaldībām kredītēšanas fonds piedāvā 3,5 miljonus ASV dolāru. Pagaidām Latgales reģions neesot izrādījis nekādu interesi saņemt izdevīgos ilgtermiņa aizņēmumus. Laikam jau vainīga pie visa ir pēdējo gadu laikā iegūtā rūgtā pieredze, ka no kredītiem labāk turēties tālāk un kulties uz priekšu pašu spēkiem.

Kredītēšanas fonda līdzekļi ir paredzēti tikai un vienīgi tām vajadzībām, kādas noteiktas fonda nolikumā. Bet arī tās iespējas ir visai plašas. Kredītus var izmantot:

— enerģētikas un komunālās saimniecības attīstībai, tas ir, siltumapgādes sistēmas un katlu māju rekonstrukcijai un celtniecībai, gāzes sistēmu izbūvei;

— transporta un komunikāciju izbūvei un attīstībai (pašvaldību ielu un ceļu būvei, transporta uzņēmumu darbības uzlabošanai);

— vides aizsardzībai, ūdens apgādei un izmantošanai, atkritumu savākšanas un izvietošanas problēmu risināšanai, dambju un meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai un celtniecībai;

— izglītības un veselības aizsardzības uzlabošanai, skolu, slimnīcu rekonstrukcijai un celtniecībai, arī me-

dicinisko iekārtu iegādei;

— sabiedriskajām vajadzībām un sociālajai aprūpei — pansionātu izveidošanai, municipālās policijas darba uzlabošanai, arī pašvaldību ēku rekonstrukcijai un tehniskā aprīkojuma iegādei.

Fonda piedāvātie līdzekļu izmantošanas virzieni ir gandrīz visu mūsu rajona pašvaldību sāpīgākie punkti, par kuriem visbiežāk dzirdētas rūgtas nopūtas, sak, tik daudz ko vajag, bet naudiņas nav... Kad finansiālās iespējas tiek gandrīz vai mutē ieliktas, tautas vēlētē priekšstāvji klusē un negrib ne pirkstu pakustināt, lai realizētu kaut vai daļu no tā, par ko visu laiku gaudušies.

Rajona attīstības un plānošanas nodaļa

Ir gan viena īpatnība — kredīta saņems tie projekti, kas būs iekļauti valsts investīciju programmā. Tas nozīmē, ka pagastiem jābūt skaidrībā, ko pašvaldība īsti grib. Un vēl kāds sīkums — jāprot skaidrā latviešu valodā uz papīra izklāstīt savus nodomus. Elementāri...

Tie, kuri baidās par kredīta atgriešanas iespējām, var būt droši, ka likme nepārsniegs astoņus līdz deviņus procentus gadā. Tiesa, viens procentus būs jāatdo fondam, lai segtu fonda darbības izmaksas.

Projekti, kas tiks kreditēti no Pasaules bankas aizdevuma, jārealizē atbilstīgi Pasaules bankas iepirkuma procedūrai saskaņā ar Pasaules bankas noteikto kārtību. Šīs kontroles mehānisms darbojas ļoti labi.

Pagaidām neviena no rajona pašvaldībām nav izteikusi vēlēšanos saņemt naudu no pašvaldību kredītēšanas fonda. Un runa jau var būt tikai par to, ka sūdzēties par bezizeju ir vienkāršāk nekā palauzīt galvu, kas tad pagasta tālākajā attīstībā ir vissvarīgākais. Būs

Rūpējas par pagasta sakopšanu

♦ Kamēr nav dziļa sniega, ir tas labākais laiks ņemt rokā cirvi un zāģi un sakopt apkārtni — tā par svarīgākajiem pirmsziemsvētku darbiem saka Aizkalnes pagasta priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis.

Teritorijas sakārtošanā nodarbināti cilvēki, kuriem sabiedriski derīgie darbi ir labs atspajds. Viņi izcērt kokus Jašas upes krastos ciemata teritorijā, novāc kupli saaugušos krūmus. Tādā veidā tiks saglabāta un izkopta dabas ainava, kuru, braucot uz mizeju, ik gadus vēro desmitiem un simtiem tūristu no Latvijas un pēdējā laikā arī arvien vairāk arī no ārzemēm.

Pagasta priekšsēdētājs uzsver, ka, diemžēl, tikai retais no pagasta zemniekiem un piemājas saimniecību īpašniekiem pievērš uzmanību savas apkārtnes sakārtošanai. Visbiežāk ne tikai grāvji un laukmales ir alkšņiem un kārkļiem aizaugušas, bet arī ēku apkārtnē un pagalmā kauns svešu cilvēku atvest. Gandrīz vai vienīgais izņēmums esot Aloīzs Zīmelis, kas ideālā kārtībā spēj uzturēt gan savu māju, gan laukus un meliorācijas sistēmu. Pie viņa mājām apkopta un aprūpēta aug un acis priecē paša roku stādītā ozolu aleja.

Pamazām pagasta ļaudīm tuvāk nāk Ziemassvētku noskaņas. Par to gādā pagasta padomes vadība. 28. decembrī paredzēta liela balle. Eglītes dedzināšana būs ar mazajiem aizkalniešiem un visiem skolas bērniem. Pagastā dzīvojošajiem bērniem jau tiek rūpētas saldumu tūtas, bet visi vienlīdz pensionāri, kuru Aizkalnes pusē ir trīsdesmit, Ziemassvētkus saldinās ar pāris kilogramiem cukura. Nav pagastam tik daudz naudas, lai atļautos greznākas dāvanas, tāpēc tiek rūpīgi izsvērts, kas cilvēkiem vajadzīgs visvairāk. Vientuļie pensionāri par brīvu saņems arī malku, apmēram piecus kubikmetrus katrs.

Visai negaidīta un nepatīkama bija nesēnā Daugavpils autobusu parka atteikšanās no maršruta caur Aizkalni un Preiļiem. Pagasta padome ir noslēgusi līgumu ar Jēkabpils autobusu parka vadību par maršruta Preiļi-Aizkalne-Preiļi atjaunošanu. Sākot ar 11. decembri autobus kursēs divas reizes dienā. Līdz šim par vakara reisu pagasts piemaksāja autobusu parkam aptuveni 40 latus mēnesī. Kādi būs izdevumi turpmāk, pagaidām grūti paredzēt. Taču no autobusu satiksmes atteikties nevar.

Pagasta padome vienoties ar pašvaldību ceļu fonda vadību, ka puteņu laikā paši saviem spēkiem tiks galā ar ceļu tīrīšanu, jo labā kārtībā ir buldozers.

L.Kirillova

ļoti žēl, ka vēlētāji, izrādās, balsojuši par tukšiem runātājiem un dzīvot nespējīgām pašvaldībām.

Kļūst skaidras reģionālās attīstības vadlīnijas

♦ Latvijas teritoriālā reforma birst. To apliecina arī rajona attīstības un plānošanas nodaļā saņemtais valdības dokuments, kura nosaukums ir «Reģionālās attīstības politikas vadlīnijas».

Kā reforma risināsies, pagaidām vēl grūti spriest. Protams, negribas, lai tā notiktu mums tik ierastajā stilā, kā ar mietu pa galvu. To, ka šāds process var būt nemanāms un nesāpīgs, rāda Dānijas pieredze, kur teritoriālā reforma turpinājās divdesmit gadus.

Patlaban valstī tiek meklēta metode, kas būtu vispiemērotākā Latvijas apstākļiem. Tāpēc arī tiek prasītas pašvaldību domas par svarīgākajiem reformas punktiem. Viens no tiem — četri iespējamie attīstības varianti: četri reģioni un Rīga, pieci reģioni un Rīga, astoņi reģioni un Rīga, vai arī divdesmit seši rajoni un septiņas republikas nozīmes pilsētas.

Svarīgas ir pašvaldību domas arī par to, kādi ir īpaši veicināmo reģionu, vietu (rajonu un pagastu) noteikšanas kritēriji: bezdarba līmenis, iedzīvotāju ienākuma līmenis, vietas potenciālās iespējas, kultūras mantojums vai arī kas cits. Un kam gan labāk par to viss zināms, ja ne pašvaldībām?

Rajona attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs Valērijs Stūris uzskata, ka pagastu klusēšana ir bezatbildīga, jo pagaidām neviena pašvaldība nav iesniegusi savus priekšlikumus. Nevēlēšanās iesaistīties reformas procesā nozīmē piekrišanu valdības viedoklim — līdz ar to garantēti zaudējumi arī Latgales nākotnes attīstībā.

Lidija Kirillova

Lauku aktualitātes

Latgales zemniekiem vajadzīgas lielākas subsīdijas

◆ Rēzeknē notika Latgales novada rajonu lauksaimniecības departamenta direktoru sanāksme, kurā piedalījās arī Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktors Juris Kuzma.

Novada lauksaimniecības departamenta speciālisti izstrādājuši priekšlikumus subsīdiju piešķiršanai 1996. gadā. Nosakot subsīdijas apmērus, Zemkopības ministrijai ieteikts ņemt vērā reģionālās īpatnības, tāpēc Latgalē, kur zemes auglība ir zemāka nekā citur Latvijā, izlīdzināšanas koeficientam (subsīdijām) jābūt lielākam. Projekts paredz, ka par vienu slaucamo govi, ja veikta pārraudzība, jāsaņem 3 lati mēnesī, par govi, no kuras izslaukums pārsniedz 3000 kg gadā, — 4 lati.

Lauksaimniecības speciālisti iesaka palielināt subsīdijas arī par sējumiem, paredzot, ka par vasarāju, tāpat ziemāju, šķirnes sējumu hektāru zemniekam jāmaksā 20 lati, bet, piemēram, par pākšaugu sējumu hektāru, liniem — 35 lati par hektāru.

Janvārī notiks Zemnieku federācijas kongress

◆ Latvijas Zemnieku federācijas valde nolēmusi, ka LZF 5. kongress notiks 1996. gada 19. janvārī.

Kongresā spriedīs par izmaiņām un papildinājumiem federācijas statūtos. Notiks arī LZF priekšsēdētāja un valdes vēlēšanas.

Zemnieku apvienības izvirza kongresa delegātus šādā skaitā: rajoni, kuri ir nomaksājuši biedra naudu, — 10, bet rajoni, kuri biedra naudas nav maksājuši, — 3 cilvēkus.

Sadarbība turpinās

◆ Latvijas Zemnieku federācijas darbības sekmēšanai Zviedrijas Zemnieku federācija (LRF) piešķirusi 1780 tūkstošus Zviedrijas kronu (SEK).

Šie līdzekļi tiks iedalīti šādām mērķprogrammām:

- 1) zemnieku saimniekošanas uzlabošanai — 210000 SEK;
- 2) graudu audzēšanas un mežu apsaimniekošanas kooperācijas attīstībai — 320000 SEK;
- 3) Latvijas lauksaimniecība ceļā uz Eiropas Savienību, nosacījumi, problēmas, risinājumi — 100000 SEK;
- 4) Latvijas Zemnieku federācijas darbības sekmēšanai un tālākai paplašināšanai — 430000 SEK;
- 5) zemnieku apdrošināšanai — 60000 SEK;
- 6) LZF sieviešu organizācijas attīstībai — 260000 SEK;
- 7) Zviedrijas atbalstīto referentfermu aktivitātes Latvijas lauksaimniecības attīstīšanai — 400000 SEK.

Līdzekļus piešķirs pēc projektu izstrādāšanas un iesniegšanas LRF. Visi intere-

senti var piedalīties šo projektu izstrādē ar priekšlikumiem.

«Zemnieku federācija? Kas man par to būs?»

◆ Atjaunot Zemnieku federācijas darbību rajonā uzņēmusies Silvija Dreijere, kura kopā ar vecākiem — Jevgēniju un Jāzēpu Sērmajiem — saimnieko Gribolvas zemnieku saimniecībā Galēnu pagastā.

«Novadniekam» viņa pastāstīja: «Latgales zemnieki, arī mūsu rajona cilvēki, ir samērā neaktīvi. Aicināti apvienoties Zemnieku federācijā, dažkārt tikai jautā: «Ko es no tās iegūšu?»

Te jāpaskaidro, ka Zemnieku federācija ir tāda sabiedriska organizācija, kura izglīto zemniekus, organizē seminārus, kursus, mācības. Tā cīnās arī par zemnieku tiesībām. Latvijas Zemnieku federācijai ir cieša sadarbība ar Zviedrijas Zemnieku federāciju. Zviedru fermeri, piemēram, palīdz izglītoties mūsu zemniekiem, dažkārt sniedz arī materiālu atbalstu.

Patlaban par Zemnieku federācijas biedriem kļuvuši 25 rajona zemnieki. Pārsvārā no Galēnu, Stabulnieku, Sīlukalna un Silajānu pagastiem. Svarīgākie jautājumi, ko esam risinājuši, bija sertifikātu vākšana, lai piedalītos «dzirnavnieku» privatizācijā. Diemžēl ne Latgalē, ne Rīgā zemniekus pie šo objektu privatizācijas klāt nelaiž. Un kāpēc gan lai gudri kungi to darītu, ja, piemēram, šobrīd kviešu sēnālas, no kurām ražo spēkbarību, zemniekam piedāvā pirkt pat nedaudz dārgāk nekā pārstrādes uzņēmums iepērk kviešus no zemniekiem...

Kā Latvijā, tā arī mūsu rajonā veidojas federācijas sieviešu organizācija. Novembrī biju Zviedrijā, kur notika mācības. Lektoru mums stāstīja par kooperāciju, demokrātiju un citām svarīgām lietām. Apskatījām dažādus kooperatīvus, siltumnīcas un citas Zviedrijas fermeru ražotnes.

Zemnieku federācijas ietvaros aprīlī Preiļu rajonā tika organizēts republikas seminārs par cūkkopību. Iespēju robežās federācijas iniciatīvas grupa organizēs arī citus pasākumus. Ceru, ka zemnieki un zemnieces, kuri grib izglītoties, iesaistīties lauku dzīves norisēs, zvanīs uz Gribolvas pa tālruni 37597.

Iekams neesam kļuvuši par nopietnu un daudzskaitlīgu zemnieku organizāciju, nejaūtāsim: «Kas man no tā būs?» Mēs esam ļoti daudz zaudējuši, ka šāda organizācija, kopš to rajonā vairs nevarēja vadīt I.Jeršovs, bija pakļūsi. Neesam saņēmuši humāno palīdzību, nebija iespēju stažēties, konsultēties ar citiem gan par kooperācijas, gan ražošanas jautājumiem.

Ļoti ceru, ka mūsu zemniekiem jau apnicis būt vienatnē ar savām problēmām. Jāatmet inertums un vainas meklēšana tikai valdībā. Kopīgiem spēkiem daudzas problēmas varētu atrisināt.»

A.Īļina

Veido brigādi mirušo pārvaldāšanai

Neviens no mums nezina, kad un kur liktenis mums būs lēmis beigt savu dzīves gājumu. Bieži cilvēki mirst traģiski, iet bojā autokatāstrofās, ugunsgrēkos. Viens no pēdējiem gadījumiem, kad ugunsgrēkā gāja bojā cilvēks, rajona padomei nopietni lika padomāt par to, kā pārvaldāt mirušos.

Kad vēl pastāvēja kolhozi un paju sabiedrības, to vadītāji nelaimes brīdī tuviniekiem parasti neatteica un izlīdzēja ar transportu. Tagad kopsaimniecības likvidētas, pagastiem piemērotu transporta līdzekļu nav. Ja konstatēta nāve, mirušo atsākās vest arī ātrā palīdzība un policija.

Lai rastu risinājumu, rajona padome ir nolēmusi izveidot speciālu brigādi, kurā būtu automašīna, tās vadītājs un viens sanitārs. Šī brigāde mirušos cilvēkus aizvestu uz morgu, vajadzības gadījumā arī

uz ekspertīzi Daugavpili, sniegtu arī bērnu pakalpojumus.

Preiļu slimnīcas grāmatvedībā ir aprēķināts, ka šādas brigādes uzturēšana gadā varētu izmaksāt apmēram divus tūkstošus latu. Visas rajona pašvaldības brigādes uzturēšanā varētu iesaistīties ar konkrētu dalības maksu, kura būtu atkarīga no pašvaldības atrašanās vietas un iedzīvotāju skaita. Dažiem pagastiem izmaksās varētu būt mazākas par simts latiem, citiem vairāk.

Jau sagatavoti attiecīgi līgumi, ar kuriem pagastu padomju priekšsēdētājus iepazīstinās informatīvajā dienā 13. decembrī.

Ja pagasti piekritis brigādes veidošanai, tas būs viens neliels solītis uz to pusi, kur sākas civilizētas valsts veidošana.

L.Kirillova

Jaunajās telpās — labi darba apstākļi

◆ Par Preiļu dzimtsarakstu nodaļas darbību stāsta tā vadītāja Anita Loginova

Problēma bija samilzusi. Vecais namiņš Daugavpils ielā, kur līdz šim atradāmies, tika privatizēts, tāpēc sākās telpu meklēšana un ar to saistītās likstas. No rajona padomes pakļautības nodaļa tika nodota pilsētas domei. Izskatīja dažādas idejas, kur to iekārtot, taču pēdējais un galīgais variants — Brīvības iela, restaurējot daļu bijušā sadzīves pakalpojumu nama telpu, bija visoptimālākais.

Ar pilsētas domes atbalstu pusgada laikā telpas tika sakārtotas, un 2. decembrī notika Preiļu dzimtsarakstu nodaļas atklāšana.

Tagad mums ir plaša un gaiša ceremoniju zāle, ligavas istaba, trīs darba kabinetī, jo dzimtsarakstu nodaļā atrodas arhīvs. Ērtāk kļuvis arī apmeklētājiem — gan tiem, kuri nāk pieteikt ceremoniju, gan tiem, kuri meklē arhīva dokumentus.

Diemžēl laulības reģistrācijām šīs telpas izmantos tikai Preiļu iedzīvotāji. Likums paredz, ka tagad laulību reģistrācija var notikt tikai ligavas vai ligavaņa dzīvesvietā. Jaunajiem pāriem no pagastiem mēs vairs laulību reģistrēt nedrīkstam. Notikušas arī citas izmaiņas. Tagad ir izvēles tiesības, kur reģistrēt laulību — baznīcā vai pie mums — piemēram, šogad katoliģiegie pārsvarā reģistrējas baznīcā, citi — vairāk dzimtsarakstu nodaļā.

No 51 laulības, kas noslēgtas šogad, 14 reģistrētas baznīcā. Katoļu mācītāji iesniedz laulības apliecību. Pēc tam draudzes kalpotājs divu nedēļu laikā dzimtsarakstu nodaļā iesniedz attiecīgu dokumentu. Baznīcas paziņojumi dzimtsarakstu iestādēs saglabājas divus gadus, bet dzimtsarakstu nodaļā izdarītie — 100.

Vidējais vecums, kādu mūsu pilsētas jaunieši izvēlas ģimenes nodibināšanai, ir 19-20 gadi meitenēm un 20-21 gads puisiem. Visjaunākajai ligavai, kura precējās, protams — ar vecāku atļauju, šogad bija 16 gadi, bet jaunākajam ligavainim — 17 gadi. Jāpiebilst, ka ne visi jaunieši, kuri veido ģimeni, ir materiāli patstāvīgi. Apmēram pusē jaundibināto ģimeņu abi vai viens ir bezdarbnieki. Bet es neteiktu, ka šādas ģimenes izvēlētos pieteicīgākās ceremonijas kā pārējās. Tātad — neesam nemaz tādi nabagi, par kādiem sevi daudzinām.

Kopš laulības pieteikšanas līdz tās reģistrācijai jāpaiet vismaz mēnesim. Pieteiktās laulības tiek izsludinātas arī uz oficiālu ziņojumu dēļa, kas ir foajē. Tas

dažiem jaunajiem pāriem nepatīk, taču to prasa likums. Obligātas ir ārsta izziņas par veselības stāvokli. Divas šogad pieteiktās laulības joprojām nav reģistrētas, jo divi ligavaņi medicīnisko izziņu tā arī nav atnesuši. Reti, tomēr ir gadījumi, kad pieteiktā laulība netiek reģistrēta, jo kāds no pieteicējiem ir pārdomājis. Tāpēc arī noteikts šis pārdomu laiks.

Bez izsludināšanas laulību drīkstam reģistrēt tikai divos gadījumos: ja ligavaņis dodas karā vai viens no laulības pieteicējiem ir smagi slims.

Ar laulības šķiršanu dzimtsarakstu nodaļas vairs nenodarbojas.

Šogad izsniedzām 93 bērnu dzimšanas apliecības. Svinīgu bērnu dzimšanas reģistrācijas ceremoniju nav bijis. Beidzot gan ģimenes, gan dzimtsarakstu nodaļā ir atbrīvota no obligātas svinīgās bērnu dzimšanas reģistrācijas, kā tas bija padomju laikos. Vecāki lielākoties svētību bērnam dod savas ticības dievnāmā. Atšķirībā no laulību reģistrācijas, baznīcas neizsniedz oficiālas bērnu dzimšanas apliecības.

No piedzimušajiem bērniem lielākā daļa bija pirmdzimtie vai otrie bērni ģimenē. Šķiet, ka reģistrējam tikai 3 trešos bērnus. Ceturtais bērns — īpaši latviešu ģimenēs — tagad ir reta parādība.

Esmu runājusi ar Preiļu dzemdību nodaļas darbiniekiem. Mēs varam sagatavot bērnu dzimšanas dokumentus pēc iesnieguma un vecāku vēlēšanās, lai to ģimene saņemtu dzemdību nodaļā, kad bērniņu no tās izņem. Ja ģimenē tā ir ērtāk, mēs to arī darīsim. Tiesa, dzemdību nodaļā vajadzētu būt speciālai telpai dzimšanas dokumentu pasniegšanai.

Ar ko vēl nodarbojas dzimtsarakstu nodaļa? Sniedzam arhīva pakalpojumus, veicam reģistru labošanu vai atjaunošanu. Uz citu rajonu dzimtsarakstu nodaļām izsūtām dokumentus pēc iedzīvotāju pieprasījuma, noformējam adopcijas dokumentus, kārtojam miršanas apliecību izsniegšanu.

Pirmreizējo dokumentu izsniegšana dzimtsarakstu nodaļā ir bez maksas. Par izziņām un atkārtotiem dokumentiem jāmaksā no 50 santīmiem līdz 1,50 latiem.

Dzimtsarakstu nodaļas darbinieki ir gandarīti, ka tagad mums ir labi darba apstākļi. Paldies visiem, kas veica dzimtsarakstu nodaļas jauno telpu remontu!

A.Loginovas stāstījumu pierakstīja A.Īļina

Padomi zemniekiem

Pavasara sējai kvalitatīvu sēklu

Rudenī savlaicīgi attīrītus, sausus līdz 14-15% mitruma izkaltētus graudus jāšķiro pēc to rupjuma un smaguma, lai sēklas vajadzībām varētu nošķirot pašus rupjākos un smagākos graudus un panākt iespējami augstu graudu izlīdzinātību. No viegliem un sīkiem piemaisījumiem sēklu jāattīra ar vērtīgām mašīnām.

Labību graudu šķirošanai Latvijā vairāk pazīstams kombinētais graudu šķirotais 08-1 un citi. Šī un tai līdzīgās mašīnas izceļas ar augstu darba kvalitāti un precizitāti.

Vēja plūsma šķirotavā jāneregulē tā, lai ar to aizsviestu visu, kas vieglāks par pilnvērtīgas sēklas graudiem. Pirmais augšējais siets jāizvēlas ar tāda rupjuma garenācīm, lai tām cauri ietu vērtīgā sēkla un skaldītie graudi. Tas ir kviešiem — 4-5 mm, rudziem — 3-5 mm, miežiem — 3,5-5 mm, auzām — 3,5-4 mm, zirņiem — 8-9 mm, lauka pupām — 8-10 mm un vīķauzām — 3,5-4 mm. Virs šī sieta jāslīd visiem rupjiem piemaisījumiem, kuru diametrs vai garums (salmiem) pārsniedz minēto graudu garumu un diametru.

Otrais apakšējais garākais tīrāmais siets sēklas šķirošanai jāizvēlas tāda rupjuma, lai virs sieta paliktu un pa virspusi pārbidītos

plīnvērtīgie sēklas graudi, bet pusītes un citi sīkie piemaisījumi izietu cauri. Atkarībā no katra gada augsnes un meteoroloģiskajās apstākļos izaugušo graudu rupjuma, kas pārgājusi pāri sēklu šķirojamam sieta ar acīm: kviešiem — 2,3-2,5 mm, rudziem — 1,7-2,3 mm, miežiem — 2,5-2,7 mm, auzām — 2-2,5 mm, zirņiem — 4,5-6 mm, lauka pupām — 5-6,5 un vīķauzām — 2,5-4,0 mm, uzskatāma par attīrītu. Šķirošanas darba precizitāti vēl noteic vārsma plūsmas lielums. Jo lēnāka plūsma, jo augstāka šķirošanas kvalitāte.

Tomēr no pākšaugu sēklas tikai ar vēju un sieti vien nevar pilnīgi atšķirt visus piemaisījumus, nepilnīgi atdalās arī bojātie un šķeltie graudi.

Neaizvietoājama mašīna pākšaugu sēklu attīrīšanai no piemaisījumiem zemnieku saimniecībās ir spirāle, kurā sēklu sašķiro pēc centrālās principa. Tās darbināšanai nav vajadzīga elektroenerģija. To apkalpo viens cilvēks.

Tātad, izvēloties katram sēklas veidam un rupjumam piemērotākās mašīnas un sietu izmērus, var pavasara sējai sagatavot kvalitatīvu sēklu.

Artūrs Antonijs, Dr. h. agr.

Riebiņu, Silajāņu, Rožkalnu kultūras nami bez apkurināšanas aizvadīs jau ceturto ziemu. Iespējams, daži no tiem šādu piespiedu rūdišanos neizturēs un pamazām sāks sabrukt. Tāds ir valsts kultūras inspektore Intas Ancānes uzskats.

Vienu no iepriekšējām ziemām bez apkures palika Galēnu kultūras nams. Šogad tas ir silts, bet slēgts un aizzīmogots. Zāles griesti draud iebrukt. Top jumta un griestu rekonstrukcijas izdevumu tāme, pēc tam, šī kultūras nama direktora Valērija Mihailova vārdiem runājot, «zināsim, cik naudas no pagasta prasīt». Pašlaik kultūras aktivitātēm atvēlētas divas telpas vietējā skolā.

Aizkalnes pagasts dažus gadus aizbīdinājās ar līdzekļu trūkumu un to, ka nespēj maksāt kultūras darba organizatorei algu. Aizkalnieši paši pagasta vadībai pieprasīja atpūtas vakarus, tradicionālos sarīkojumus. Bet bijusi kultūras darbiniece Aina Kažemāka, pēc bērna kopšanai paredzētā ilgstošā atvaļinājuma bija kļuvusi bezdarbiece. Lai saņemtu pabalstu, pašvaldība Aina Kažemāku lūdza veikt sabiedrisko darbu — organizēt sarīkojumus. Aizvadītajā vasarā (gribas teikt — klubs atkal vēra durvis, bet diemžēl kultūras nama šajā pagastā nav) Aina Kažemāka ar diplomētas kultūras darbinieces pieredzi un talantīgu izdomu ķēras pie darba. Pat sveicīšu vakari, kuru norisei ir ierastas tradīcijas un prasības atbilstoši kapsētu rimtajam mieram, šoruden visās piecās pagasta mirušo atdusas vietās ir aizvadīti ar tik dziļu emocionālo piesātinājumu, ka atzinība atnākusi līdz pat rajona centram. Bet pagasta deputāti apsver iespēju nākošā gada budžetā paredzēt līdzekļus kultūras darba organizatorei algošanai.

Kluba vadītāja sākusi strādāt Sutru pagastā.

Pagastiem trūkst līdzekļu kultūras namu remontiem, ļaudīm trūkst naudiņas koncertu un viesizrāžu biļetēm, bet dzīva ir kopšanās griba, dzīva ir dziedāt, dejojot un spēlēt griba. Pašdarbnieku skaits arī šajā kultūru tik ļoti nemīlošajā laikā nemazinās.

Pirms dažām dienām rajona kultūras darbinieki tikās seminārā, kas neatbilda ierastajam standartam par mācībām rajona centra kabinetos. Vispirms klubnieki, kā ērtas izteikšanās labad viņi sevi dēvē, ieradās Rušonas kultūras namā. Vietā, kur visus šos gadus kultūras dzīve ir rimti ritējusi Dina Staškevičas vadībā. Pēdējos gados gan klubu, gan bibliotēku darbiniekiem ir vairāk jā rūpējas par sava pagasta, pilsētas ievērojamāko cilvēku apzināšanu. Arī Rušonas kultūras namā atbraucēji vispirms varēja aplūkot ar vietējās bibliotēkas vadītājas palīdzību sagatavoto izstādi — materiālus par rakstnieku Povulu Prikuļi, fotogrāfijām Antonu Voguli, albumus ar fotogrāfijām par jauniešu deju kolektīvu gan sadzīvē, gan koncertos visā tā ilgajā pastāvēšanas laikā.

Rušonas jauniešu deju kolektīvs joprojām darbojas. Vēl vairāk, uzsāks gatavot tam papildinājumu un maiņu. Katru sest-

Stāvēt par kultūru

dienu uz mēģinājumiem ierodas 32 mazie dejojāji, viņi sadalīti divās grupās. No dažām ģimenēm nāk pat vairāki bērni, bet divi brāļi un māsa Pušļaki ik sestdienas Rušonā pie vecmamma ierodas no Daugavpils un dodas uz mēģinājumiem kultūras namā.

Dinai Staškevičai bija ko stāstīt. Tiek rikoti groziņu vakari, kas īpaši iecienīti, jo uz tiem var ierasties dažādas paaudzes, aicināti vieskoncerti, ja ir iepriekš noskaidrots, ka atbraucēji prasīs samērīgu maksu, ko ar biļetēm un pagasta palīdzību varēs segt. Rušona — viena no retajām vietām laukos, kur joprojām kultūras namā tiek demonstrētas kinofilmās. Ir periodi, kad rāda pa trim filmām nedēļā.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas muzejs ir nākošā semināra dalībnieku apstāšanās vieta. Daudzi te ir ieradusies pirmo reizi un sajūsmīnās par Irēnas Ancānes ilgstošā, pacietīgā darba rezultātu. Pēdējos gados skola muzejam ir atvēlējusī plašas un ērtas telpas, tūkstoši eksponātu aplūkojami vitrinās, stendos, vākos. Sen tas pārāudzis skolas muzeja ietvarus, tā materiāli atspoguļo laikā un telpā plašus notikumus, te sensenā Aglonā tiek saglabāta nākotnei dokumentos, fotogrāfijās, priekšmetos, piemiņas lietās.

Irēna Ancāne bija skolas bibliotekāre, kad 1978. gadā sāka vākt pirmos materiālus. Bibliotekāre viņa ir arī šodien, muzejs ir veidots papildus tiešajiem darba pienākumiem.

Šogad Jaunaglonā bibliotēka palikusi bez apkures, arī dzīvokļi, kuros dzīvo pensionāri, bijušie skolas darbinieki. Skolas audzēkņiem grāmatas vajadzīgas tāpat, tāpēc Ancāne tās klēpjim nes uz savu dzīvokli, kur ierodas audzēkņi un siltumā izvēlas sev vajadzīgo. Arī muzejam nepieciešami līdzekļi, tā dibinātāja un vācēja nepretendē uz modernām iekārtām, bet vajadzīgs, lai vismaz rakstāmpiederumi un pasta izdevumi būtu apmaksāti, jo nodibināta plaša sarakste ar pasaulē izkaisītajiem latviešiem, bijušajiem Jaunaglonas klostera iemītniekiem, kas sūta materiālus, vēstules un atpakaļ gaida vismaz pateicības atbildi. Arī lauku mājas glabā ne vienu vien vēsturiski nozīmīgu lietu, kas iederētos muzejā un ko nevar no īpašnieka paņemt par pliku paldies.

Pēc muzeja stendu aplūkošanas kultūras darbiniekiem šeit izvērsās plašāka saruna par savu novadnieku piemiņas iemūžināšanu. Katra sevi cienoša tauta godā, cienī un nākošajām paaudzēm saglabā savu slavenību vārdus. Kādreiz baltkrievu rakstnieks Jons Druce pēc Latvijas apmeklējuma, pēc brāļu Kaudziņu Vecpiebalgas apciemojuma teica: cik diža ir tā tauta, kas noliek piemiņas akmeni tajā vietā, kur pakritis kāds no tās lielākajiem dēliem. Laikam nemaz tik apbrīnas cieņīgi neesam. Pie Naaizmērstules mājas piemiņas plāksni nevēlējās iedzīvotāji, jo «jūs te nāksiet un traucēsiet».

Dzejnieces piemiņas zīme tika novietota pie kādreizējās skolas ēkas, kur Naaizmērstule strādājusi. Tobrīd tur atradās pagasta ēka. Tagad šajā namā ir policija, un trauslās dzejnieces tēls ne sevišķi iederas šajā vietā. Aloizija Broka piemiņas fondā ienāca ziedojumi un... pazuda kopā ar «Banku Baltija» un cerībām Broka simtgadi atzīmēt ar viņam uzceltu kādu piemiņas zīmi.

Šajā pat skolas muzejā glabājas ar Irēnas Ancānes ziņu izgatavotā koka plāksne, ko Aglonas kultūras darbinieki nolēmuši piestiprināt pie bijušā Jaunaglonas sieviešu klostera ēkas, kur savā laikā ieguldīts liels Aloizija Broka fiziskais un garīgais darbs. Vēlākajos gados šajā ēkā saimniekoja lauksaimniecības skola, tā bija uzturēta un apkopta. Tagad kā bijušais īpašums nams ir atdots Aglonas bazilikai. Stāv tukšs un izvazāts. Tieši semināra laikā dalībnieki sāka šaubīties, vai

no idejas piestiprināt šeit plāksni maz kas iznāks.

No muzeja sienas uzrunā aizejošās paaudzes testaments, bet, ieejot un aizejot, pavada Jāņa Raiņa vārdi «Stāvēt par kultūru ir tas pats, kas stāvēt par Latviju.»

Aglonas kultūras namā ir semināra noslēguma beigu daļa, jau pavisam ar citu ievirzi. Pats kultūras nams, kā stāsta tā direktore Janīna Streiče, jau kopš 1988. gada dzīvo remonta gaidās. Toreiz bijis izstrādāts projekts, bet nekas vairāk par fasādes apkrāsošanu pāvesta vizītes rudenī nav sagaidīts. Jumts ir jālabo, kopš nama nodošanas lietošanā tam nav bijušas notekcaurules, lietus un sniega ūdeņi šķidina sienas, izskalo pamatus. Kultūras namā tagad ir daudz apdzīvotāju — pagasta padome ar citām no daļām. Kultūras vajadzībām atstāta zāle, kabinets, divas ģērbtuvītes. Arī pašvaldība sapratusi tūri simboliskā un tiešā nozīmē esošā kopējā jumta remontēšanas un uzturēšanas nepieciešamību. Drīzumā iecerēts sākt remontdarbus.

Paredzēts celt dienas gaismā un saukt kopā kāzu muzikantus. Bija laiki, kad talants skaitījās atzīstams tikai tad, ja tas bija pierēģistrēts kāda paspārnē. Pārējos uzskatīja par «hālūristiem». Kaut arī viņi kopā un saglabāja to labāko, kas tautai patika, ko tā dziedāja par spīti visiem cenzoriem. Aglonas kultūras namā — pirmā tikšanās ar šādiem muzikantiem.

Vispirms kultūras nama folkloras ansambļis «Olūteņš», pēc Saunas ansambļa otrā vecākais rajonā, dzied dažas kāzu dziesmas. Pēc tam zālē skan triju vīru — Vladislava Kondraņicka, Aleksandra Školina, Daiņa Veigūļa — spēlētās melodijas. Kādreiz Aglonas pusē pazina Kondraņicku ansambli. Spēlēja Vladislava tēvs un divi onkuļi, tante, arī pats Vladislavs. Tēvs aizgājis aizsaulē, vecais tē-

vabrālis, pats arī vijoļu meistars, vairs nespēlē kāzās. Vairāk nekā desmit gadus Vladislavs spēlēja kopā ar Aleksandru un Daini. Izbraukātas malu malas, nogaršoti simtiem kāzu alu, sajucis daiļu līgavu skaits. Bet nemainīgas ir dažas atziņas — vislabāk kāzas patīkot spēlēt Aizkalnē, arī Kastīrē, arī Sakstagalā. Nemainīga arī darba kvalitāte. Citu ansambļu vai grupu spēlētāji pārmetot, ka Kondraņickis ar saviem vīriem izlutinot publiku, jo visu kāzu laiku atkārtotot tikai dažas dziesmas. Katra nākošā jau cita. Kondraņickis tikai smaida un pāršķir dziesmu klades lapas. Lai pašiem nesajūk.

Kāzu muzikantu galvenās īpašības, kas nepieciešamas, teicams spēlējums un izturība. Viņi neņemot līdzi magnetofonu ar ierakstiem, lai atpūstos. Un spēlējot, kamēr ir, kas dejo, bet tā esot gana vienmēr. Kad pēdējie dancotāji iet gulēt, augšā ceļas tie, kas apgūlušies agrāk.

Arī Aglonā sagatavoti materiāli par novada ievērojamākajiem ļaudīm. Skan mūzika, smaržo āboli un kafija, notiek pieredzes apmaiņa. Stāvēt par kultūru...

L.Rancāne

Attēlos:

● Rušonas kultūras nama direktore Dina Staškeviča.

● Jaunaglonas lauksaimniecības skolas bibliotekāre Irēna Ancāne (no kreisās) semināra dalībniekus iepazīstina ar muzeja materiāliem.

● Dzied Aglonas kultūras nama «Olūteņš».

● Dainis Veigulis (no kreisās), Vladislavs Kondraņickis, Aleksandrs Školins — kāzu muzikanti ne tikai Aglonā. Pēdējā laikā maz kāzu, nav, kas precas, — demogrāfu zinātniskajiem pērtotojumiem par zemo dzimstību kāzu muzikanti zina precīzu pamatojumu.

J.Silicka foto

KULTŪRAS JAUNUMI

Bibliotekāru seminārs

♦ **Rajona bibliotekāri kārtējā seminārā pārbaudīja un apsprieda, kā klāties šajā gadā, kura laikā lauku bibliotēkas nonāca pagastu pašvaldību pārziņā.**

Bailēm lielas acis, ir tautas sakāmvārds. Izrādījās, ka iepriekšējās bažas par bibliotēku slēgšanu un likvidēšanu ir vairāk nekā nepamatotas. Visi pagasti savas bibliotēkas ir saglabājuši, meklējuši iespējas to darbības apstākļu uzlabošanai. Pirmiem vēl septiņas lauku bibliotēkas ziemeļdaļā bez apkures, bet šoziem tādas ir tikai divas — Riebiņos un Silajānos.

Pagasti gādājuši par iespēju papildināt grāmatu fondu. Aizkalnes pagasts savai bibliotēkai jaunu grāmatu iegādei piešķīris 200 latus, Galēnu pagasts divām bibliotēkām — 300 latus, Sutru — 100 latus divām, Silajānu — 350 latus divām, Stabulnieku — 200 latus divām, Siļukalna — 120 latus vienai, Upmalas pagasts — 100 latus divām bibliotēkām. Lauku bibliotekāri nesūrojas arī par preses izdevumu abonēšanu jaunajam gadam.

Rajona centrālā bibliotēka nākošajam gadam pasūtījusi 68 nosaukumu žurnālus un avīzes, pat nedaudz vairāk nekā šogad. Jaunu grāmatu iegādei rajona bibliotēkai no rajona budžeta piešķirti 1415 lati.

Par materiālo nodrošinājumu gādā pašvaldības, bet bibliotekāru kvalifikācija, metodiskais darbs, sagatavotība joprojām ir rajona bibliotēkas pārziņā.

Seminārā rajona bibliotēkas direktore Ināra Batarāga sniedza informāciju arī par bibliotēku darbu Somijā, Tamerē, kur nesen viņa uzturējās.

Novadnieku jubilejas

♦ **Ar materiālu izstādi rajona bibliotēkā atzīmēta dzimuša vārkavieša Kazimira Ruča 80. dzimšanas diena.**

4. decembrī. Kazimirs Ručs — Svētā krēsla Vatikānā un garīgās aprūpes vadības prelāts, Pāvesta emigrācijas komisijas Vatikāna loceklis.

Decembrī 75 gadu jubileja arī citam ievērojamam vārkavietim, kurš dzīvo emigrācijā, — ārstam Eduardam Upeniekam, ilggadējam Latvijas goda konsulam Toronto, medicīnas centra direktoram.

L.Rancāne

Skola izaugusi līdz devītajai klasei

Rušonas pamatskolā šī mācību gada beigās notiks pirmais izlaidums, skola ir izaugusi līdz devītajai klasei kopā ar audzēkņiem.

Šī gada abiturienti kādreiz uzsāka mācības jaunās skolas pirmajā klasē un visu laiku bija pirmatklājēji — pirmie pirmklasnieki, pirmie — otrklasnieki un tā tālāk. Šajos deviņos gados Rušonas pamatskola ar 120 audzēkņiem izveidojusies par otru lielāko pamatskolu rajonā.

Skolas dzīvotspēju nodrošina arī vietējās pašvaldības atbalsts un uzmanība. Arī nupat, jaukā Adventes laikā, Rušonas pagasts parūpējies, lai skola saņemtu kopējamo iekārtu un videoplejeru. Nopirkts arī linolejs divu klašu grīdas nosegšanai. Novembrī un decembrī pagasts apmaksāja visu skolas bērnu ēdināšanu, pa latam sola katra skolēna saldumu tūtai pie eglītes.

Kopējamā iekārta skolotājus iepriecinājusi visvairāk. Ir iespējams pavairot dažādas metodiskos materiālus, uzskates līdzekļus, sagatavot kontrol darbus. Priecājas arī skolas redkolēģija, kas izdod vietējo avīziti «Ziņu rausis». Tā sākusī iznākt šogad. Redkolēģijai — Aivim Ružam, Inesei Selegovičai, Ļudai Smetanņikovai — līdz

šim bija lielas rūpes «Ziņu rausis» izlaist vismaz 20-30 eksemplāros, tagad to varēs pavairot vēlām skaitā.

Adventes klusais laiks Rušonas pamatskolā ienācis ar vainadziņiem katrā klasē, direktores kabinetā, ar sveču gaismu rītos. Garīgo pacēlumu palīdz veidot Sanita Šuke, kas skolas bērniem māca ticības mācību, vienlaikus pati mācīdamās neklātienē Rīgas Garīgā semināra katehētikas institūta Latgales zonas kursos. Sanita prot ieinteresēt ticības mācīšanā. Reizi nedēļā ticības mācības telpā katehēte strādā pēc kārtas ar trim dažāda vecuma bērnu grupām. Mazākos viņa sagatavo pirmajai Komūnijai, ar lielākajiem runā par reliģijas vēsturi, māca garīgās dziesmas. Šajā telpā deg svečes, skan mūzika, ir daudz dažādas literatūras, svētbildītes, valda labestīga noskaņa, klusas sarunas, dziesmas. Pavasaros Sanita Šuke ar bērniem dodas pie netālā krucifiksa, apkopj to, rotā ar ziediem.

Tomēr Rušonas pamatskolas direktorei Janīnai Selegovičai pietiek arī neatrisinātu jautājumu. Piemēram, Kategādē dzīvojošo bērnu nokļūšana līdz skolai. Vienam ottram sanāk mērot četrus ar pusi kilometrus. Direktore saka, ka nevarot nepieminēt kā-

da pirmklasnieka tēti — Ivaru Medvecki, kurš, savu bērnu vedot uz skolu, vienmēr piesēdina pilnu mašīnu arī ar mazajiem kaimiņiem. Un pēc stundām nekad neaizbrauc prom, neapjautājies par citiem brauktgribētājiem.

Rušonas pamatskola uzskata par sava goda lietu, lai mācītos visi tās mikrorajonā dzīvojošie bērni. Šogad uz skolas pirmo klasi atvesta kāda desmitgadīga meitene, kura neapmeklēja skolu vārda tiešā nozīmē vecāku nolaidības dēļ. Māte bērnu nebija laidusi skolā, aizbildinoties ar pārāk lielo ceļa gabalu, diemžēl arī mājās meitei nekas nebija mācīts, viņai svešas bija grāmatas, nezināja, ko darīt ar flomāsteriem. Šajos dažos mēnešos bērns ir adaptējies, ievingrinājis roku. Protams, skolotājai ir grūti strādāt ar šo bērnu, tomēr meitene nepaliks par analfabēti, kādu likteni bija lēmuši vecāki.

Šai un arī vairākiem citiem skolēniem noderētu internāts. Diemžēl cerības par piebūves celtniecību, kurā skolai būtu sporta zāle, kā arī dažādas citas vajadzīgas telpas, internāts, izgaisa reizē ar «Bankas Baltija» spožo veidolu.

L.Rancāne

Ceļš uz finālsacensībām turpinās

Sporta kluba «Cerība» basketbola nodaļas treneris Guntis Endzels, kurš trenē «Cerības» Līvānu basketbolistus — skolēnus un arī pieaugušo komandu, — noskaņots optimistiski, jo par spīti naudas trūkumam basketbolisti esot ceļā uz finālsacensībām. Treneris uzskata, ka šosezon Līvānu pieaugušo komanda var cerēt uz atgriešanos 1. līgā. Kaut vai tāpēc, ka tajā ir 15-20 spēlētāji, kuri rāda vienlīdz meistarīgu spēli. Kompletējot komandu, trenerim ir izvēle, ir

konkurence starp spēlētājiem.

Pieredzējušākie ir Ģirts Grabāns, spēlētājs treneris Guntis Endzels, Ivans Gromovs. Komandā spēlē arī Māris Dāboliņš, Laimonis Mīlts, Aleksandrs Kručiņins, Ainis Utināns, Raimonds Vaikulis, Āris Ostons, Juris Mašņevs, Pēteris Ozoliņš un citi basketbolisti. Ja no aizvadītajām četrām spēlēm trijās ir uzvarēts, trenera optimistiskā prognoze — iekļūt 1. līgā — ir reāla.

Diemžēl Latvijas bezdarbnieku «galvas-

pilsētā» atrast sponsorus ir neiespējami, tāpēc vienīgais komandas finansu avots joprojām ir rajona padomes no budžeta iedalītā nauda. Šosezon basketbolisti iztērējuši 510 latus.

Sezonas sākumā par labāko spēlētāju šogad sevi apliecinājis Raimonds Vaikulis, bet komanda kopumā starp konkurentiem ir vienīgā, kas spēlēs sasniedz 100 punktu robežu. Tas ir apliecinājums, ka līvānieši spēlē rezultātīvi.

Arī jauniešiem basketbolā ir «siena» laiks

2. un 3. decembrī Rīgā notika Jaunatnes basketbola līgas kārtējās spēles. Dažāda vecuma grupu komandas no Līvāniem sacentās ar Olaines, Brocēnu un Jūrmalas skolniekiem.

Spēles ar Olaines basketbolistiem noslēdzās šādi: 1984. gadā dzimušie basketbolisti ar 110:4 pieveica olainiešus. Piekritisiet — tas ir graujošs rezultāts. Arī 1985. gadā dzimušie zēni Olaines komandu pieveica, tiesa, sīkstā ciņā, par ko liecina rezultāts — 44:42. Toties ar lielu pārsvaru Olaines komandas sagrāva 1982. gadā dzimušie zēni — 89:22, kā arī 1980. gadā dzimušie jaunieši — 127:44.

Šajās spēlēs rezultatīvākais spēlētājs Līvānu komandā bija 1982. gadā dzimušais Jānis Liepiņš, kurš vienā spēlē guva 48 punktus.

3. decembrī, kad notika spēles ar Brocēnu un Jūrmalas komandām, 1983. gadā dzimušie zēni zaudēja ar 62:47 Brocēnu komandai, bet ar 47:45 pieveica otru Brocēnu komandu.

1984. gadā dzimušie zēni ar 52:40 uzvarēja Jūrmalu. Labākais spēlētājs bija Edgars Cīmars.

Spēles ar Jūrmalas komandām ritēja ar mainīgām sekmēm.

1982. gadā dzimušie spēlētāji jūrmalniekiem zaudēja ar 57:56, bet 1980. gadā dzimušie viņus uzvarēja ar 74:53. Šajā spēlē rezultatīvākais bija Raimonds Vaikulis. Izvērtējot katra audzēkņa sniegumu, Guntis Endzels pozitīvi vērtē arī Viktora Jackina spēli.

Rīt noslēgsies sacensību pirmais posms. Pašlaik Līvānu komandu rezultāti ir šādi:

	Uzvaras	Zaudējumi
1985.g.	5	6
1984.g.	10	3
1983.g.	14	4
1982.g.	3	7
1980.g.	8	2

Guntis Endzels ir pārliecināts, ka finālsacensībās piedalīsies trīs «Cerības» komandas — 1983.g., 1984.g., 1980. gadā dzimušie Līvānu zēni un jaunieši.

Līvānu basketbolisti saņēmuši uzaicinājumu aprīlī piedalīties starptautiskās sacensībās Dānijā. Vai aizbrauks? Ja būs sponsori (Basketbola federācija, kas ir viena no aktīvākajām, Līvānu jauniešu komandām ir atradusi sponsoru Rīgā), noteikti aizbrauks. Galvenais — labi jāspēlē, jo sponsori parasti atbalsta tikai labākās komandas.

A.Ļjina

Šahs: pārdomas un perspektīvas

♦ **Nu jau diezgan ilgu laiku darbojos kā šaha pedagogs. Ir bijis daudz gan prieka, gan sarūgtinājuma brīži, uzkrāta gan pozitīva, gan negatīva pieredze. Tā kā pēdējā laikā visās LR augstākā līmeņa skolēnu šaha sacensībās Latgali viskuplāk pārstāvētieš Maltas jaunie šahisti (1995. gadā — 22 dalībnieki), tad atļaušos nelielas pārdomas vietējās preses slējas.**

Šaham ir ap 1400 gadu ilga vēsture. Domāju, ka maz ir tādu spēļu, kuras relatīvi nemainīgas būtu izturējušas tik ilgu laiku pārbaudi, un tas jau kaut ko liecina...

Šahs ir pietiekami vienkāršs, lai to varētu iemācīties spēlēt jebkurš normāli attīstīts bērns 4 līdz 6 gadu vecumā. Tajā pašā laikā šahs ir pietiekami sarežģīts, lai nodarbotos ar to attīstītu bērna spējas veikt visas domāšanas operācijas. Daudzi būs ievērojuši, ka bērniem minētajā vecumā ir ļoti labi attīstīta fantāzija, bet daudz sliktāk ir ar loģisko domāšanu. Tas arī saprotams, jo loģiskā domāšana lielā mērā balstās uz faktu zināšanām. Šaha spēlē, balstoties uz neliela apjoma faktiskajām zināšanām (figūru gājieni, spēles noteikumi un vienkāršākie principi), ir ļoti plašas iespējas bērna fantāzijas lidojumam (figūru izvietošana un mijiedarbības daudzveidība). Tātad paliek iespēja fantāzēt, bet, lai gūtu panākumus, tam visam jābūt uz zināmas loģikas pamatiem. Domāju, ka laimīgi ir tie vecāki, kuru bērniem nav grūtību ar mācībām skolā. Un laimīgi ir tie bērni, kas labi saprot, ko viņiem stāsta skolotājs, vai to, kas rakstīts mācību grāmatā.

Balstoties uz visu iepriekšminēto, varētu izvirzīt sekojošu hipotēzi: šaha nodarbības pirmsskolas vecumā ir viens no efektīviem līdzekļiem, kā bērniem ierastajā spēles formā attīstīt viņu loģisko domāšanu un līdz ar to labāk sagatavot mācībām skolā.

Protams, nevar noliegt vēl vienu — tūri sportisko aspektu: lai gūtu panākumus republikas mērogā, 10 gadu vecumā jau ir jāspēlē pirmās sporta klases līmenī. Lai sasniegtu tādu līmeni šajā vecumā, parastam bērnam ir vajadzīgi vidēji 5 gadi. Tikai spīgti talanti spēj to izdarīt ātrāk, bet tādi gadās ļoti reti.

Kā piemēru var minēt 10-gadīgo ridzinieku Arkādiju Naidiču, kurš ar šahu sāka nodarboties 5 gadu vecumā un 9 gados jau bija meistarkandidāts. Un ir arī rezultāts: Arkādijs šogad ir Eiropas čempions un pasaules čempionātā viņam ir ceturta vieta 10-gadīgo zēnu grupā. Līdzīgs talants pirms tam Latvijā bija 1972. gadā dzimušais Aleksejs Širovs, kurš tagad ir superklases lielmeistars, bet, diemžēl, jau Spānijas pilsonis. Pirms Širova — 1936. gadā dzimušais Mihails Tāls — astotais pasaules čempions...

Bet rodas būtisks jautājums: kas mācīs bērnam šahu? Mēģināsim uz to atbildēt ar pretjautājumu: kad bērnam vislabāk mācīt šahu? Atbilde vienkārša: tad un tik ilgi, kamēr bērnam ir vēlēšanās ar šahu nodarboties. To pilnībā var nodrošināt tikai ģimenē. Bet ja ģimenē ar šahu nodarbojas tikai bērns, tad arī citi par to noteikti interesēsies (it sevišķi — jaunākie). Bet ja ģimenē neviens neprot spēlēt šahu? Tā vai citādi — vajadzīga mācību grāmata, kuru bērnam varētu vienkārši palasīt priekšā.

Protams, vēl noteikti vajadzīgas šaha figūras un galdiņš. Šeit es gribētu pievērst uzmanību cilvēku uzmanību — šaha figūru ražošana (it sevišķi — koka) un realizācija Latvijā būtu labs bizness — to var apgalvot droši!

Tāpat diezgan droši varu apgalvot, ka mana pieredze ir pietiekoša, lai varētu uzrakstīt daudz maz piemērotu šaha mācību grāmatu pirmsskolas vecuma bērniem. Taču tam vajag pietiekoši daudz laika un līdzekļu. Diemžēl man nav ne viena, ne otra...

Izeja šeit varētu būt tāda: tiek pa atsevišķām daļām uzrakstīts teksts, kas domāts bērniem priekšlasīšanai, bet metodiskie ieteikumi tiek doti lektorijā, kur piedalās tie cilvēki, kas ir ieinteresēti mācīt šahu pirmsskolas vecuma bērniem. Šāds lektorijā būtu ļoti vērtīgs arī potenciālajam grāmatas autoram — jau pirms uzrakstīšanas tā tiktu pamatīgi pārbaudīta.

Interesentus gribētu iedrošināt — vajadzēs tikai relatīvi nedaudz laika un pacietības, arī izdevumi nebūs lieli. Bet mērķis taču attaisno līdzekļu patēriņu!

Vispirms, protams, šo ideju gribētos realizēt Latgalē, un ceru uz atbalstu un atsaucību, jo tās stratēģiskā nozīme ir pietiekami skaidra. Es arī ļoti ceru, ka ideju saprašanās un atbalstis mani kolēģi — pedagogi, it sevišķi tie, kas kaut drusciņ prot spēlēt šahu.

Rīgā ir bijis mēģinājums sarīkot šaha sacensības pedagogiem. Kāpēc to nevarētu izdarīt, teiksim, Latgales mērogā? Tas būtu iemesls sapulcēties kopā un pārrunāt arī ar šahu saistītās tūri pedagogiskās problēmas.

P.Šostaks,
šaha pedagogs Maltā

Mājās un ceļā

Š mācību gada sākums mums, «Fledermaušiem», bija arī sākums koncertturnejai pa Preiļu rajonu. Jau oktobra beigās reta bija tā vieta, kur nebūtu redzēta spilgta afiša, kas aicinātu apmeklēt Preiļu rajona kultūras nama bērnu popgrupas «Fledermauši» koncertu, tāpēc 13. novembra rītā, kad citi Preiļu 1. vidusskolas skolēni, pateicoties ilgi gaidītajām brīvdienām, vēl saldi dusēja, fledermauši jaunās publikas meklējumos devās uz Gulbeni.

Gulbenē pavadījām trīs dienas. Galvenā mūsu nodarbošanās, protams, bija koncertēšana. Visās skolās, kur dziedājām, tikām ļoti silti uzņemti. Sevišķu iespaidu uz fledermaušiem atstāja skolas, kur kādreiz bija mācījušies mūsu skolotāji. Skolas direktore un skolotāji zināja daudz stāstīt par vislielāko fledermauša bērniņu. Kā mazā pili jutāmies Stāķu skolā. Koka grīdas, griesti, kāpnes, gaiteņu sienu savdabīgie apgleznojumi un neparasti iekārtotās mazās, bet gaišās klasītes šo lauku skoliņu padarīja īpašu.

Gulbenes vidusskola, kurā noslēdzām savu koncertturneju, atstāja paliekošu iespaidu ar sevišķi atsaucīgiem skatītājiem. Zāli pārpildījušie līdzdziedātāji un aplau-

dētāji bija tik aktīvi, ka nācās dziedāt daudz skaļāk nekā parasti. Kuriozā bija katras skolas neatvairāmā apņemšanās ciemiņus «nedaudz pacienāt». Pēc brokastīm un trijiem, vienreiz četriem koncertiem dienā vakariņās bija vairāk kā nevajadzīgas.

Pēc koncertiem palika daudz brīva laika. Bieži gājām uz karuseļiem. Tie atradās netālu no internāta, kurā mums bija ierādītas dažas istabiņas. Fledermaušu iecienītākā atrakcija bija «Tārpiņš». Ātrais vagoniņš tāpa izskatā deva mums lielisku atpūtu pēc koncertiem. Kopā svinējām fledermauša Daiņa dzimšanas dienu. Lai gan izpalika tradicionālā torte ar svecītēm, jubilārs izskatījās apmierināts.

Daudz dziedājām arī brīvajā laikā, sevišķi ceļā uz mājām, tāpēc 15. novembrī mājās pārrādās 12 lieli un mazi fledermauši ar nodziedātām balsīm.

Par jaukajām brīvdienām «Fledermauši» saka paldies individuālo uzņēmumu «Arka» un «Erato» vadītājiem A.Vucānam un V.Plivdam.

Fledermause Inga

• Attēla: «Fledermauši» atpūtas brīdī. Skolotājs Uldis, Liene, Dainis fotografē un smidina.

Noslēdzies krustvārdu miklu risināšanas konkurss

4. uzdevuma atrisinājums

Horizontāli: 1. Gugatnis. 5. Kartelis. 11. Lamzdorfs. 12. Ilgotne. 13. Torero. 14. Tirss. 15. Gals. 18. Just. 19. Malaga. 21. Kaija. 23. Zikurāts. 25. Gaļģis. 29. Aorists. 32. Lajs. 33. Čoks. 35. Odere. 37. Anti. 38. Alpaka. 40. Ākstīgi. 41. Redingoti. 42. Auslejas. 43. Galerija.

Vertikāli: 1. Galatija. 2. Gomaristi. 3. Tudors. 4. Ipra. 6. Aoids. 7. Toga. 8. Latgaļi. 9. Siekstas. 10. Ostija. 16. Paša. 17. Skaļš. 20. Aigejs. 22. Buks. 24. Solitārs. 26. Glosatori. 27. Kabotāža. 28. Aspasija. 30. Rieksts. 31. Stacija. 34. Blende. 36. Edīde. 39. Odra.

5. uzdevuma atrisinājums

Horizontāli: 1. Peregrīni. 9. Trilleris. 11. Tiesamība. 12. Taure. 13. Rastrālis. 14. Sensitivs. 15. Artjuhs. 16. Novalka. 19. Lācisks. 23. Vesels. 25. Komandors. 26. Sofite. 28. Laitūt. 29. Enkurs. 30. Inesis. 33. Materiāli. 34. Masiko. 36. Almenda. 37. Oseckis. 39. Stoisks. 42. Endēmisks. 44. Ritornele. 45. Odzes. 47. Trenēšana. 48. Sterletes.

Vertikāli: 1. Portāls. 2. Rustes. 3. Īstens. 4. Ikebana. 5. Arogantas. 6. Ulotrihas. 7. Fabrikāts. 8. Ubikvisti. 10. Jujuba. 15. Advekcija. 17. Ormanītis. 18. Kronikāli. 20. Skeletons. 21. Skotoma. 22. Esteris. 27. Firms. 31. Ermandada. 32. Sediments. 34. Motorizēt. 35. Iesalasni. 38. Cenoze. 40. Īstenās. 41. Štauers. 43. Skoste. 44. Restēt.

Un tā — krustvārdu miklu risināšanas kārtējais konkurss noslēdzies. Lai gan miklas šoreiz nebija no vieglajām, pieciem risinātājiem izdevies tās visas atminēt pilnīgi pareizi un iegūt maksimāli iespējamo punktu skaitu — 222. Uzvarētāji — **Beču ģimene, M.Grišule, R.Lustika, P.Skutelis un L.Ūzuliņa** — saņems «Novadnieka» bezmaksas abonementu 1996. gadam.

Latviešu tautas dzīvesziņa un dziedniecība

Latvijā arvien ir bijusi liela interese par dzīves gudrībām, par to pārņemtojamību. Senie latvieši bijuši zinoši un varoši savas veselības saglabāšanā un uzlabošanā, reizē ar to arī paši veicinājuši gara mūža nodzīvošanu.

Dabā, tepat mums līdzās, ir tik daudz veselīgu augļu, ogu, dažādu augu, kurus mēs redzam, bet nezinām viņu brīnumaino ārstniecisko spēju atjaunot mūsu organismu, katram no mums ir lēti un par velti pieejami dažādi dzīvības uzturēšanas spēki — veselības avoti. Dzīves situācijās rodas vienkārši jautājumi, bet rast pareizu atbildi uz tiem ne vienmēr zināsim.

Dabas dziednieki Ilze Jansone un Ivars Viks iemantojuši popularitāti ar savu lekciju ciklu «Latviešu tautas dzīvesziņa un dziedniecība». Tikšanās ar viņiem iespējama arī katram no jums, jo vēl šajā gadā, precīzāk 18. decembrī, turpinot aizsākto lekciju ciklu, viņi abi ierodas Preiļos. Dabas dziednieki konsultēs par iespējām

ārstēties mājās vai slimnīcās, būs iespēja iegādāties dabas dziedniecības līdzekļus jau sagatavotā veidā.

Klātesošie uzzinās, kā lēti un bez cukura varam svaigā veidā saglabāt ogas un augļus, kā visu ziemu varēsim dzert svaigas sulas utt. Grāmatas «Daba dziedē un daba baro» autore Ilze Jansone šoreiz ir paredzējusi arī individuālo darbu ar preiļiešiem, jo 18. decembrī jau no plkst. 10.00 līdz 17.00 pieņems apmeklētājus grāmatu nama «Latgale» telpās (vēlams iepriekšēja pieteikšanās pa tel. 22148).

Ja būs klienti ar locītavu un kaulu sāpēm, tad individuāli strādās arī Ivars Viks (viņa ārstēšanas kurss spēj atbrīvot arī no lāsta).

Izmentosim izdevību un atnāksim paklausīties kopējo lekciju, kas paredzama 18. decembrī plkst. 17.00 grāmatu nama «Latgale» otrā stāva zālē. Varēs iegādāties arī dziednieku izdotās grāmatas.

B.Ludženika,
grāmatu nama «Latgale» direktore

Kanādā dzīvojošais 80 gadus vecais priesteris **Henriks Bečs** ir uzrakstījis savu biogrāfiju, kurā saistošā stāstījumā attēlojis savu notikumiem bagātā dzīvi un savu piederīgo neapskaužamo likteni. Grāmata sarakstīta angļu valodā un saucas «Here I am». Tā sastāv no 192 lappusēm ar 43 foto uzņēmumiem un vairākām ģeogrāfiskām kartēm.

Autora tēvs Onufrijs Bečs (1871.-1954.) ir cēlies no nabadzīgas daudz bērnu ģimenes. Jaunībā taupīgi dzīvodams, cara laikā nopircis Silajāņu pagasta Nalobņā 41 ha nekultivētas zemes gabalu, līdz lidumus, celis ēkas, kopā ar sievu Mariju ierīkojis saimniecību un izaudzinājis 6 bērnus: 2 dēlus un 4 meitas. Par Henriku vecāki bija brālis Bronislavs un māsa Veronika, jaunākas māsas Helena, Antonina un Tekla. Antonina nomira 14 gadus veca. Beču ģimene bija ļoti strādīga un ļoti reliģioza. Katru svētdienu, lietus vai sniegs, visa saime, izņemot pusaudzi, kurš palika mājās uzraudzīt lopus, brauca uz 9 km tālo Riebiņu baznīcu, ko sauca par savām otrajām mājām.

Henrikam pirmās bērības atmiņas saglabājušās no četrpadsmit gadu vecuma. Viņa pirmā skolotāja bijusi māte, kas zēnu mācījusi lasīt, dziedāt un skatīt lūgšanas. Kad zēns sasniegta 9 gadu vecumu, viņš tika aizvests uz Riebiņu sešklasīgo pamatskolu, ko viņa tēvs sauca par gaismas pili. Skolā bijusi ļoti laba kārtība un disciplīna. Skolotāji saviem audzēkņiem devuši visu to labāko. 1985. gadā dabūjis zināt šīs skolas pārziņa Jāzepa Renča adresi ASV, Henriks ar viņu sācis sarakstīties.

Pēc pamatskolas beigšanas H.Bečs iestājās Aglonas ģimnāzijā, ko sauca par savu otro gaismas pili. Aglona no viņa mājām atradās 35 km. Šinī skolā tika veikta arī katoliskā audzināšana. Autors pastāsta par šo iestādi un tās direktoru monsijoru Dr. Alojiju Broku.

Pēc ģimnāzijas beigšanas 1937. gadā H.Bečs devās uz Rīgu, kur iestājās Garīgajā seminārā, kas 1938. gadā kļuva par LU Katoļu teoloģijas fakultāti. Pēc padomju okupācijas tā tika slēgta, un Henrikam nekas cits neatlika kā doties mājās un studēt pašmācības ceļā. Pēc 1941. gada 14. jūnija deportācijas, dabūjis zināt, ka viņam draud arests, Henriks slēpās Pieniņu pusē.

Pēc tam turpināja studijas seminārā. 1943. gada 25. martā bīskaps Boļeslavs Sloskāns Aglonas baznīcā H.Beču iesvētīja par priesteri. No divdesmit klerikiem, kas ar viņu kopā uzsāka studijas, par priesteriem tika iesvētīti tikai pieci. Pirmā un pēdējā darba vieta Latvijā Henrikam bija Daugavpils sv. Pētera baznīca pie dekāna

Vladislava Zunda. Bez vikara pienākumiem viņam vēl vajadzēja Daugavpils komercskolā un 2. pamatskolā pasniegt ticības mācību.

Kādreiz pie abiem priesteriem atnāk vācu armijas kara kapelāns un vēlas ar viņiem runāt konfidenciali, jo vērmahta kara kapelāniem ir stingri noliegts uzturēt jebkādas sakarus ar okupēto zemju garīdzniekiem. Uz daugavpiliēšu jautājumu: «Kas notiks ar katoļu baznīcu, ja Hitleris vinnēs karā?» vācietis atbild: «Tad Hitleris vinnēs arī katoļu baznīcu. Jau tagad daudzi garīdznieki ir apcietināti.»

Kad Henriks vienu gadu Daugavpili bija nostrādājis, dekāns viņam deva divu nedēļu atvaļinājumu aizbraukt pie mājniekiem. Mājnieki bija izlēmuši, ka, atnākot krieviem otreiz, viņi paliks uz vietas. Arī Henriks solījās palikt draudzē un turpināt darbu. Bez iznāca citādi.

Kad padomju aviācija sāka bombardēt Daugavpili, dekāns savu palīgu sūtīja uz Rīgu pie arhibīskapa. H.Bečs ar velosipēdu devās uz turieni, nokļuva līdz Lielvārdei un tur bija spiests kādu laiku uzturēties. Sarkanie Daugavpili ieņēma jūlija beigās, bet Rīgu tikai 13. oktobrī. Ierodoties Rīgā, 6. oktobrī Henriks tika arestēts un pēc tam nogādāts uz kuģi. Pēc dažādiem starpgājumiem viņš nokļuva Vācijā, kur kā garīdznieks strādāja vairākās vietās. 1950. gadā bīskaps J.Rancāns viņu sūtīja uz Romu studēt baznīcas vēsturi, kur 1951. gadā viņš ieguva licenciāta grādu.

H.Bečs ir apguvis vairākas svešvalodas. Viņš perfekti pārvalda krievu, poļu, lietuviešu, vācu, angļu, franču, itāļu un latīņu valodu.

Kad latviešu bēgļu nometņu laiks beidzās, Rietumvācijā palika tikai maza daļa latviešu. Pārējie izklīda pa citiem pasaules kontinentiem. H.Bečs aizbrauca uz Kanādu, kur uzturas līdz šim.

Pēc nokļūšanas trimdā, viņš ir rakstījis gan piederīgajiem, gan radiem, gan paziņām neskaitāmu daudzumu vēstuļu, bet nav saņēmis nevienu atbildi. Tikai pēc trīspadsmit gadiem saņēmis vēstuli no brāļa un dabūjis zināt, ka ģimene 1949. gada 25. martā bijusi izsūtīta uz Sibīriju, kur sabijusi deviņus gadus. Uz citu pagastu izprecētā māsa Veronika arī bijusi izsūtīta ar savu ģimeni. Sibīrijā miruši tēvs un jaunākā māsa Tekla 23 gadu vecumā. Māsa Helena netikusi izsūtīta tikai tāpēc, ka tanī dienā nav bijusi mājās, bet viņai bija jāizceļ Sibīrija Latvijā, jo izsūtīto piederīgie bija tikai otras šķiras pilsoņi.

1972. gadā H.Bečs kā tūrists atbrauca uz Latviju un pēc 28 gadiem satikās ar māti. Viņš apraksta, kādi spaidi bija jāpiedzīvo dzimtenes apmeklētājiem, kad ārpus Rīgas nedrīkstēja spert ne soli. Uz savām dzimtajām mājām viņš atbrauca tikai 1988. gadā, bet dzīvojamās mājās vairs nebija. Tā pārnesta pāris kilometrus tālāk un tajā ierīkots kolhoza klubs. Pārējās ēkas nojauktas, augļu dārzs iznīcināts, un priekšzīmīgās saimniecības vietā, kas bija iekopta divu paaudžu sūrā un neatlaidīgā darbā, palikusi tikai postaža.

1957. gadā H.Bečs ieguva Kanādas pilsonību. 1987. gadā aizgāja pensijā. Pēc savas priekšnieka arhibīskapa A.Jordana ierosinājuma uzrakstīja autobiogrāfiju. Uz grāmatas vāka zem titulkasta ir vārdi: «No komunistu un nacistu elles Latvijā...». Grāmatā kontekstā ar biogrāfiju sniegtas izsmeltošas ziņas par Latviju un tās apstākļiem. Ir ievietota pat Latvijas valsts himna un tās angļu tulkojums. Katrs grāmatas lasītājs, lai kur viņš arī dzīvotu, var orientēties par Latviju. Grāmatai ir liela nozīme tajā ziņā, ka tā savus lasītājus visā pasaulē iepazīstina ar Latviju un latviešiem, par kuriem lielās tautas tik maz zina.

D.Jermolovičs

Pirmie soli

♦ Šaurā lokā 8. novembrī Liču KN tika atjaunota Latvijas Pretalkohola biedrības (LPB) Preiļu nodaļa.

Tālu ceļu no Rīgas uz pasākumu mēroja LPB valdes priekšsēdētājs Atis Sila-roze. Savā uzrunā viņš atcerējās svētīgo darbu, ko Latvijas brīvvalsts laikā paveica toreizējie atturībnieki, iepazīstināja ar atjaunotās biedrības uzdevumiem un darbības mērķiem, biedrības preses izdevumiem — avīzi «Jaunā balss» un žurnālu skolu jaunatnei «Cīrulītis».

Apsveikuma vārdus teica Krāslavas nodaļas vadītājs Oskars Peipiņš. Par saņemto Jēkabpils atturībnieku darbā informēja Jāzeps Vuškāns, sevišķu uzmanību pievēršot Cerību pulciņu veidošanai skolās.

Pie LPB līdzatvestā karoga svinīgo zvērestu — nekad vairs nelietot reibinošos dzērienus un darīt visu, lai no tā atturētu arī savus līdzgaitniekus, — nodeva septiņi mūsu rajona atturībnieki.

Par atjaunotās nodaļas vadītāju ievēlēja Anatoliju Plivdu.

Skumji, bet uz svinīgo saietu neieradās pašvaldības pārstāvji. Piedalījās vienīgi sociālās aprūpes nodaļas darbinieki Uldis Ēglītis. Visai lēni mēs aptveram, cik vilšs ir alkohols. Tas saindē ne tikai dzērāju, bet sociālā nozīmē arī visu tuvāko apkārtni. Mediķi, policija un zemessardze zinās stāstīt, kā viņi cīnās ikdienā ar «zaļā pūka» nodarītā ļaunuma sekām.

Svinīgo pasākumu noslēdza lielskops jau populārā ansambļa «Fledermaušis» koncerts. Paldies viņiem un Uldim Bērziņam par atsaucību.

Tātad — darbojas Pretalkohola biedrības nodaļa Preiļos. Mūsu pagaidu koordinācijas centrs atrodas Skolas ielā 11, tel. 21301.

Pirmais mūsu uzdevums ir ieinteresēt un pārliecināt cilvēkus, ka atturība spēj būt interesantāka nekā sabiedrība ar glāzi «Smirnoff» vai «Mokka».

Piedāvājam vienu no variantiem jau alkohola atkarībā nonākušajiem, kā ar to cīnīties, lietojot zaļu tēju komplektu «Ladza-Alka». Informāciju par šo preparātu var saņemt biedrībā.

Gaidām atsauces vecbiedrus vai pirmsokupācijas Latvijas Cerību pulciņu biedrus. Jāapkopo visa iespējamā informācija par atturības kustības vēsturi mūsu rajonā. Varbūt kāds var pateikt, kāds bija biedrības vēsturiskais nosaukums?

Tuvākā nākotnē jāveido Cerību pulciņi skolās. Noteikumi gan te stingri — šādu pulciņu var vadīt tikai skolotājs atturībnieks.

Darba ir daudz, daudz neatbildētu jautājumu. Uzklusīsim visus domu biedrus, pulcināsim jaunus biedrus savās rindās un kopīgi ar skaidru prātu raudzīsimies Latvijas nākotnē.

**V.Mičule,
Pretalkohola biedrības Preiļu
nodaļas biedre**

PARODIJA

Man šaulā benzins

*«Reiz beja meitiņa, muns
sapņu ideāls,
Tik breinumjauks man lykōs
jaunaveigais tāls,*

*Bet nūtyka tod pōrvērtēiba žutka:
Jei tagad maneigi tērgojās
ar «krutku»»*

*(Onte Leičujōns. «Ak vui!»,
«Zemturis»)*

*Stōv munā kolnā žutka budka,
I tak nu budkys nasagramojama
«krutka».*

*Ak vui, ir jōšāun guns tai klōt!
Kai sovaizōk man meilū pasorgōt...?
Normunds Dimants (Jersikā)*

Televīzijas programma

Sestdiena, 9. decembris

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāli izklaidējošs rīts Pie Otto. 11.05 Brīvbiļete uz teātri. 11.50 Jans Sibēliuss. Dok. filma. 12.45 Globuss. 13.15 Dzīvošim zaļi. 13.45 Sensācija. 14. sērija. 16.30 NHL meistarsacikstes. 17.30 Knēveliši. Mākslas filma bērniem. 1. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 38. un 39. sērija. 19.10 Bērniem. 19.25 Prezidenta laiks. 19.35 Vernisāža. 19.55 Ķirurgi. 36. sērija. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.10 Savai zemei. 21.55 Labvakar! piedāvā... Vakara intervijs. 22.25 Tumsības dzīlēs. Mākslas filma. 24.00 Eiropas kausa izciņa volejbolā. VK Vildoga/Ventspils nafta - Hollandes Piet Zommer.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristīgā programma. 12.30 Angļu valoda. 10. nod. 12.50 Franču valoda. 10. nod. 13.10 Vācu valoda. 18. nod. 13.25 Vācu valoda. 19. nod. 13.40 Itāliešu valoda. 9. nod. 14.00 Tēma ar Vladu Ļistjevu. 14.45 Juke Box. 15.30 Sambuks. 17.25 Kristīgā programma. 17.55 Tikšanās. 18.25 Problēma stopkadrā. 18.45 Parādzies pludmale. 98. sērija. 19.10 Durvis uz panākumiem. LTS. 19.45 Ziņas. 19.55 Latloto. 20.05 Programma nedzirdīgajiem. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Apsveikumu koncerta Daudz laimes! pielikums. 22.40 E iela. 333. un 334. sērija. 23.30 Modeles dzīve un fantāzijās. 9. filma. 24.00 Gangsteris. ASV mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.00 Brīnumu lauks. 9.50 Ja... 10.30 Uzmini melodiju! 11.00 Ziņas. 11.10 TV un radio kompānija Mir. 11.50 Nikolajs Vavilovs. 3. sērija. 13.00 Mult. filma. 13.20 30 atgādājumi majora Zemana dzīvē. Seriāls. 14.00 Ziņas. 14.20 Mult. filma. 14.40 Jaunā īstenība. 15.10 Uz redzēšanos, Mērija Popinsa! 2. sērija. 16.30 Nedēļas sporta apskats. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.05 Vēlēšanas-95. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Ja... V.Poznera raidījums. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Kas? Kur? Kad? 22.00 Čūska un varavīksne. Piedzīvojumu filma. 23.00 Ziņas. 23.10 Čūska un varavīksne. Turpinājums. 23.55 Trase.

Svētdiena, 10. decembris

LATVIJAS TV I

9.00 Savai zemei. 9.45 Bezrūpīgā svētdiena. 10.05 Dziesma manai paaudzei. 10.20 Starptautiskās bērnu televīzijas dienas atklāšana. 10.30 V.Disneja mult. filma. 10.35 Legomānija. Spēle ģimenei. 10.55 Rita piekabe. 11.10 Starptautiskais bērnu dziesmu festivāls Zelta dālderis. 11.50 Brīnumdienasgrāmata. 12.40 Krimināllieta diviem. 26. sērija. 13.45 TV žurnāls Rūpes. 14.05 Septiņkrāsu varavīksne. 15.05 Brīnumdienasgrāmata. 15.35 Tiesības milēt. 40. sērija. 16.00 NBA meistarsacikstes. 17.30 Preses konference. 18.00 Ziņas. 18.10 Saules zaķis atkal Zaķusalā. 19.30 Emīlija. 2. sērija. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.10 Mūsu kinonedēļa. 21.20 Pauze piedāvā... 22.30 Tie paši horoskopi... 22.45 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Dievkalpojums. 12.10 Muzikāla spēle. 13.00 Autoklasika. 13.30 Joki? Misters Bīns. 13.35 Stīls. 14.10 LjBL meistarsacikstes. 15.25 Uzticīgi Tēvzemei un katoļu baznīcai. LTS. 15.55 Videofilma par dzīvniekiem. 16.05 Alise. 16.55 Latvijas Kultūras fonda Spīdolas stipendiju un balvas pasniegšana. 17.55 Zaļo gaismu - dziesmām! 18.45 Parādzies pludmale. 99. sērija. 19.10 Svētdiena. LTS. 19.45 Ziņas. 20.00 5 minūtes. 20.05 E iela. 335. sērija. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Videoklīpi. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 103. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Neprāts. Mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

6.50 Sportloto. 7.00 TV modinātājs. 8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.30

Kamēr visi mājās. 10.00 Rīta zvaigzne. 10.50 No pirmavotiem. 11.00 Kalpoju Krievijai! 11.30 Glezniecība. 12.00 Lukošiņo ciema reitings. 12.25 Acimredzams - neticamais. 13.25 Smieklu panorāma. 14.00 Ziņas. 14.20 Sapņu stacija. 15.10 Ceļotāju klubs. 15.55 Cilvēks un darbs. 16.15 Mult. filma. 17.00 Ziņas. 17.20 Futbola apskats. 17.50 Šāvienu Dalasā. ASV mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 22.00 Nostalģija. Krievijas mākslas filma.

Pirmdiena, 11. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 41. sērija. 16.30 Rīgas kalendārs. 17.00 Frederiks Meigls. Lai top gaisma! 17.15 Mūsu kinonedēļa. 17.25 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Kaujas lauks. Dok. filma. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Mirkliis ar kontrabasu. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Sensācija. 15. sērija. 21.55 Zīmes. 22.40 Polārlāču zeme. Dok. filma. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Pirmizrādes gaidās. J.Mediņa opera Uguns un nakts.

LATVIJAS TV II

16.30 Maskavas NTV programma ltoģi. 17.30 30 minūtes kopā ar Niku. 18.00 Dienas tēma. 18.15 Noziegumam pa pēdām. 103. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 335. sērija. 20.25 DPU Multimediju centrs piedāvā... 20.55 Muzikāla etide. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 E iela. 336. sērija. 22.35 Parādzies pludmale. 100. un 101. sērija. 23.25 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.10 TV modinātājs. 9.00 Nepalaid garām. 17.00 Ziņas. 17.25 Mult. filma. 18.00 Sensāciju mednieki. Seriāls. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Alla Pugačova seriālā Gaidi un atceries mani. 1. sērija. 21.50 Pirms un pēc... 22.35 Ziņas. 22.50 Cilvēks no marmora. Mākslas filma.

Otrdiena, 12. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 42. sērija. 9.25 Rit, parīt, aizparīt... 9.30 Mielasts ar Mārtiņu. 9.50 Zīmes. 10.35 Teātru jaunumi. 16.30 Purva bridējs. Mākslas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 No TV videofondiem. 18.30 Vernisāža rāda... 19.00 Mans būs mans. 19.10 Pa Saules zaķa pēdām. 19.30 Skats no malas. 19.55 Ķirurgi. 37. sērija. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Aci pret aci. 21.45 Kultūras akadēmijas Režijas fakultātes studentu filmu programma. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Eiropas muzikālās pilsētas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.00 TV veikals. 17.30 Vācu valoda. 20. nod. 17.45 Vācu valoda. 21. nod. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Problēma stopkadrā. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.45 Ziņas. 20.00 Šajā pusē. LTS. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Šveices pasaule. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 104. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Latvijas hokeja ligas meistarsacikstes. Nik's-Brih - Laterna.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Multiplikācijas tēlu pasaulē. 8.45 Ivans un Marija. Pasaku filma. 17.00 Ziņas. 17.25 Mult. filma. 17.50 Jautro un atjautīgo klubs-95. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Alla Pugačova seriālā Gaidi un atceries mani. 2. sērija. 21.50 Pieci vakari ar Oļegu Tabakovu. 23.00 Maskava. Kremlis. 23.20 Ziņas. 23.35 Sensāciju mednieki. Seriāls.

Trešdiena, 13. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 43. sērija. 9.25 Rit, parīt, aizparīt... 9.30 Mans būs mans. 9.40 Skats no malas. 10.05 Dziesma manai paaudzei. 10.20 Ķirurgi. 36. sērija. 16.25 Saimnieks. 17.25 Knēveliši. 1. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Mare Balticum. 18.40 Sapņu profesija - modelis. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.25 Mūzikas ziņas. 19.40 Nedēļas vidū. 19.55 Flinstonī. 20.20 Rit, parīt, aiz-

parīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.20 Laimes spēle. 21.50 Jarāna šovs. 22.35 Emīlija. 2. sērija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Emīlija. Filmas turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.05 Angļu valoda. 11. nod. 17.25 Franču valoda. 11. nod. 17.45 Tikšanās. 18.15 Noziegumam pa pēdām. 104. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Zermāles TV. 19.30 Ēterā - Kurzemes TV. 19.45 Ziņas. 20.00 Vizīte. 20.20 Problēma stopkadrā. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Dzīvīte, dzīvīte... 22.45 Brīvvalsts Saksijas ainas. 23.45 Šokējošais šovs.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.00 Kas? Kur? Kad? 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.05 Vēlēšanas-95. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Gaidi un atceries mani. 3. sērija. 21.50 Preses klubs. 22.45 Muzikāls raidījums Nacionālās prēmijas laureāti. 23.00 Ziņas. 23.10 Sensāciju mednieki. Seriāls.

Ceturtdiena, 14. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 44. sērija. 9.25 Rit, parīt, aizparīt... 9.30 Bezrūpīgā svētdiena. 9.50 Dzīvīte, dzīvīte... 10.25 Ķirurgi. 37. sērija. 16.25 Baznīca un mūzika. 16.55 Ar dziesmu par dzīvi. 17.40 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 Lielbritānijas jaunatne. Dok. filma. 18.40 F.Šuberts. Simfonija si minorā D 759. 19.05 Mirkliis. 19.15 Puspiekabe. 20.00 Teātru jaunumi. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 90-tie. 21.50 Nabaga ļautiņi. Mākslas filma no seriāla Policijai zvanīt 110. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Nabaga ļautiņi. Filmas turpinājums. 23.20 Pasaules mode.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.50 TV veikals. 17.20 Aculiecinieki. Zilonis. 17.50 Hameleonu rotaļas. 145., 146. un 147. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.30 Latvijas Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa vizīte Ukrainā. 19.45 Ziņas. 20.00 E iela. 337. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Ušvaja. 23.00 E.Darziņš. Melnholiskais valsis. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.00 Tēma. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.05 Vēlēšanas-95. 18.45 Loto spēle Miljons. 19.05 V.Poznera raidījums Mēs. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Gaidi un atceries mani. 4. sērija. 22.30 Mežonīgais lauks. 23.00 Ziņas. 23.10 Sensāciju mednieki. Seriāls.

Piektdiena, 15. decembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības milēt. 45. sērija. 9.25 Rit, parīt, aizparīt... 9.30 Vizīte. 9.50 Tā esot bijis, tā varētu būt... 10.05 90-tie. 16.25 Skatuve piedāvā... 16.55 Mūzikas ziņas. 17.10 Puspiekabe. 18.00 Ziņas. 18.10 Tiesības milēt. 41. un 42. sērija. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Kriminālais ekspresis. 19.50 Globuss. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Aiz priekškara. 21.35 F.Molnārs. Spēle pilī. Liepājas teātra izrāde. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 F.Molnārs. Spēle pilī. Izrādes turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.10 TV veikals. 17.40 Angļu valoda. 11. nod. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Dzīvīte, dzīvīte... 19.45 Ziņas. 20.00 Perspektīva. 20.30 Ziņas. 21.00 NTV-5. 22.00 Ziņas. 22.10 Hameleonu rotaļas. 148., 149. un 150. sērija. 23.10 Mikrofoņa nakts programma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.15 Tropu meitene. 9.00 Arbata Parlaments. 17.00 Ziņas. 17.20 Tropu meitene. 18.05 Vēlēšanas-95. 18.35 Mežonīgais lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Gaidi un atceries mani. 5. sērija. 21.55 Skatiens. 22.45 Trase. 23.00 Ziņas. 23.10 Nāvējošā vasara. Detektivfilma.

Ābeļu un plūmju šķirnes

♦ **Pamatojoties uz šo auglūkoku šķirņu pētījumiem bijušajā Ogres dārzkopības izmēģinājumu stacijā, iesakām šādas šķirnes:**

Ābeles

Vasaras šķirnes

Agrinās vasaras šķirnes:

'Baltais dzidrais', 'Cukurinš', 'Doč Melbi' — jauna šķirne, 'Carroll' (Kerol) — vidēji agra, stipras infekcijas gados slimo ar ābeļu kraupi.

Vēlinās vasaras šķirnes:

'Melba' — slimo ar kraupi, 'Rīgas rozābele' — koki maza auguma, ražīgi, izturīga pret slimībām, 'Jelgavas vasaras', 'Kuma' — izaudzēta Igaunijā, 'Konfektoje' — saldaugļu šķirne, 'Krapes cukuriņš' — saldaugļu šķirne, augstāka izturība pret ābeļu kraupi, 'Izbrančica' — maz novērota, bet perspektīva šķirne.

Rudens šķirnes:

'Rudens svītrotais' — ir visur atzīta šķirne, 'Aukšis' — ļoti laba šķirne, kura būtu ieviešama katrā dārzā, jo augļu kvalitāte augstāka un ilgāk glabājas, 'Orļik' un 'Orlovskaja polosatoje' — būtu plašāk pārbūdamas kā rudens-ziemas šķirnes, 'Koričnoje novoje' — rajonēta, koki sāk ražot vēlu, 'Velte' nr. 113 — rajonēta, koki sāk ražot vēlu, augsta izturība pret slimībām.

Ziemas šķirnes, pazīstamākās:

'Antonovka', 'Telisāre', 'Talvenauding', 'Boforest', 'Burtņieku ziemas', 'Cesu sipoļinš', 'Noris' — atsevišķos gados slimo ar kraupi.

Jaunās, perspektīvās šķirnes izplatāmas, lai tās ātrāk ieviestu ražošanā:

'Sinap Orlovskij' — lieli augļi, ilgi glabājas, 'Rubins' — lieli, krāsaini augļi, 'Antej' — izaudzēta Baltkrievijā, palieli, krāsaini augļi, 'Libert' — pilnīgi izturīga pret ābeļu kraupi un augsta izturība pret lapu koku vēzi, 'Saltanat' — rudens-ziemas, augļi nelieli, labi krāsoti, labu garšu, 'Belaruskoje Maļinovoje' — rajonēta, bet stipri slimo ar ābeļu kraupi, augļi krāsoti, labi glabājas, 'Bogatir' — lielaugļu, laba slimību izturība.

Iedzēnu selekcijas saimniecībā izaudzētās pazīstamākās šķirnes:

'Iedzēns', 'Stars' — saldi augļi, 'Forele'.

Plūmes

Agrinās:

'Skoroplodnaja' un 'Komēta' — abām nepieciešamas Krīmas plūmes ziedu apputeksnēšanai.

Agrinās mājas plūmju šķirnes:

'Suhkruploom', 'Cara' un 'Polli Viljaskas', augļu ienākšanās laiks robežojas ar vidējās grupas šķirnēm.

Vidēja augļu ienākšanās:

'Latvijas Dzeltenā Olplūme', kurai obligāti tuvumā stādāma ziedu apputeksnēšanai 'Ullena renklode', 'Nansi Mirabele', 'Zaļā renklode', 'Noarotsi punane' vai vietējo puskuļtūru plūmju — būku, lūku plūmju vēlu ziedošās formas, 'Tartu Punāne', «Štatro Vengrine», 'Ave', 'Vilnor', 'Renklod Uljaņiščeva' un 'Pērnu sisina' — visas uzrāda augstu ražību un labu vai apmierinošu kvalitāti.

Vēlina augļu ienākšanās:

'Viktorija', 'Kārsavas Sarkanā', 'Pedrigon' un 'Latvijas Sarkanā Olplūme' — derīgi tie paši apputeksnētāji kā 'Latvijas Dzeltenajai Olplūmei', bez tam labākajās dārzu vietās var iestādīt šādu šķirņu kokus ar garšīgiem lieliem augļiem: 'Alge', 'Rausve', 'Krasa povolžje', 'Ullena renklode', 'Kadria', Nr. 17851 — augļu lielums 50-100 g, 'Vengerka Krupnoplodnaja'.

Kaukāza plūmes augļu ražošanai un hibrido šķirņu apputeksnēšanai:

'Agrā Dzeltenā' ('Valtera Lielaugļu'), kurai augļu masa 15-20 g, ir salda un agrināka augļu ienākšanās, un 'Skoroplodnaja'.

Tālrunis konsultācijām 8-250-35110.

Voldemārs Jekovičs

Liriskas dziesmas Heinriha Kalvīša albumā «Rozes... skūpsti... vīns»

♦ **Latvijas šlagermūzikā viens pēc otra parādās arvien jauni vārdi — viens no viņiem Heinrihs Kalvītis, kuram nesen nācis klajā soloalbums «Rozes... skūpsti... vīns».**

H.Kalvītis:

— Tā nopietni ar mūziku agrāk nodarbojies nebiju, mana radošā darbība sākās pirms diviem gadiem, kad iepazīnos ar Andri Zundi (savulaik populāras grupas «Lauku muzikanti» dalībnieks), kā rezultātā tapa dziesmas, ar kurām piedalījies pagājušā gada «Mikrofona» šlageraptaujā. Laikam jau manas dziesmas iepatikās latviešu šlagermūzikas popularizētājam Uldim Dukam, kurš tad arī uzaicināja mani iedziedāt soloalbumu.

Tai pat laikā uzskatu, ka latviešu šlagermūzika ir sasniegusi savu «nāves

punktu», un es esmu ielēcis tās «pēdējā vagonā», jo šobrīd dzied un savas programmas ieraksta praktiski visi, kuriem nav slinkums. Cilvēki vairs nespēj milzīgajā kvantitatē orientēties un atrast sev tikamāko mūziku, tālab es domāju, ka jau tuvākajā laikā mūzikas ierakstu kompānijas izdos tikai patiesi kvalitatīvu un pieprasītu šlagermūziku. Protams, arī man gribētos turpināt dziedāt un strādāt pie jaunas programmas ieraksta, bet to, vai tas būs iespējams, rādīs laiks un klausītāju atzinība.

Astoņas no albuma «Rozes... skūpsti... vīns» iekļautajām Imanta Ozola dziesmās tapušas speciāli šai programmai. Programmas tapšanā daudz līdzējuši Ainārs Vilde un grupā «Mazā Ģilde». Ainārs ir daudzu programmā iekļauto

dziesmu aranžētājs un vispār kolosāls cilvēks. Ar viņa palīdzību esmu piepildījis savu viskarstāko vēlēšanos, kāda man agrāk ne sapņos nebija rādījusies.

Pēc savas būtības esmu lirisks cilvēks, tālab arī manas dziesmas ir liriskas, jo es pieradu tai paaudzei, kura klausās Raimonda Paulu, Noru Bumbieri, Viktoru Lapčenoku...

Daudzi jautā, vai mans balss tembrs tiek speciāli trenēts, ka pat Viktors Lapčenoks dažkārt tos nevar atšķirt, — protams, esmu daudz no dziedātāja ietekmējies, bet savu balsi speciāli Lapčenoka tembram nepielāgoju, tāpat arī neesmu noskumis, drīzāk lepns, ka tiek saņemta zināma līdzība. Galvenais jau ir pašas dziesmas!

Rimants Liepiņš

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

Neuzsākot saimniecisko darbību tiek likvidēts Pelēču pagasta pašvaldības uzņēmums «Zemkopis».

Firma «Ezerzeme-Invests» pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus. Tāl. 22343.

Līdz 31. decembrim veikalā SIA «Daiņrade» Preiļos, Daugavpils ielā 1, tirdzniecības atlaide **15%** apmērā no pirkuma vērtības.

Firma iepērk sūkbaļkus.
Cena no 12 līdz 14 latiem par m³, garums 5,20 m un 3,70 m, tievgaļā no 16 līdz 32 cm. **Zvanīt 44422, vakaros 42045.**

✓ **Ja jūs moka osteohondroze vai radikulīts, piedāvājam klasisko masāžu ar manuālās terapijas elementiem;**
✓ **ja jums ir nestabila nervu sistēma vai naktis slikti gulāt, piedāvājam nomierinošu enerģētisko seansu,**
✓ **ja jums ir liekais svars, sniegsim konsultāciju, kā no tā atbrīvoties,**
Preiļos, Zaļā iela 19-2, no 9 līdz 18.

Līvānu pilsētas dome izsludina konkursu masu informācijas līdzekļiem par pašvaldības informācijas izplatīšanu iedzīvotājiem.
Ar konkursa noteikumiem var iepazīties Līvānos, Rīgas ielā 136, 11. kabinetā. Pieteikumu iesniegšanas pēdējais termiņš — šī gada 18. decembris.
Tālrunis izziņām 43813.

Rotāļlietas, kancelejas preces un fotopreces plašā izvēlē piedāvā veikals «Salanga» (viesnīcā).
Vairumpircējiem — atlaides.

Zemnieku saimniecība «Rūķi» iepērk gaļu:
jaunlopu 0,90-0,95 Ls/kg, augstākais nobarojums 0,95-1,00 Ls/kg, liellopu 0,80-0,85 Ls/kg, aitas 0,90-0,95 Ls/kg, piena telu 0,90-0,95 Ls/kg, cūkas 1,15-1,20 Ls/kg.
Liellopu ādas iepērk par 0,25-0,30 Ls/kg.
Zvanīt 48503 rītos, vakaros.

Galēnu pagasta padome piedāvā privatizēt bijušo bērnu dārza ēku Lomos. Tel. 14273.

Pārdod
sarkanā ābolīna sēklu, dīgtspēja 90%, cena 1 Ls/kg. Tel. 33720, 23475;
šķirnes vasaras kviešu sēklu līdz 1. februārim. Tel. 65154;
darba zirgu. Tāl. 65163;
1,5 mēn. vecu melnraibu bullīti. Tel. 39565;
Ford Sierra, 2 l, 1985.g. Cena \$ 2500. Tel. 58653;
divas GAZ-21R. Zvanīt 65128 vakaros;
VAZ-2106, cena 1200 \$. Tel. 22263;
M-412, tehniskā apskate līdz 1996. g. 2. decembrim. Tel. 15362 pēc 20;
steidzami VAZ-2101 labā stāvoklī. Tel. 23609;
VAZ-21011, Ls 250, Opel Rekord, Ls 650. Tel. 33733;
ledusskapjus, garantija, piegāde. Tel. 21268;
presētu sienu par 25 Ls/t, iespējama piegāde. Tāl. 39533;
T-74 labā kārtībā, 4 korpusu arku. Zvanīt 23726 vakaros;
lietotas MTZ riepas. Tel. 23434;

Z.s. «Krejāni» iepērk liellopus dzīvsvārā: jaunlopi augstākais nobarojums 0,50 Ls/kg, liellopi augstākais nobarojums 0,40 Ls/kg, aitas 0,40 Ls/kg. Iespējams mūsu transports. Apmaksa tūlītēja. Tālrunis 22188.

Pārdod Opel Ascona, 1983.g., Opel Ascona, 1984.g., Opel Record, 1984.g., Opel Kadett, 1982.g., Audi-80, 1979.g., Ford Sierra, 1983.g. Zvanīt 23713 vakaros.

RNS-D SIA
Firma Līvānos pārdod vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā benzīnu A-76 un dīzeļdegvielu. Tāl. 43668, 43778.

kartupeļus. Tel. 56665;
kāpostus ar piegādi. Tel. 23611;
burkānus, 0,10 Ls/kg. Tel. 22908.

Pērk
jaunlopu gaļu 0,95-1,08 Ls/kg, aitas 0,85-0,90 Ls/kg, cūkgaļu 1,10-1,20 Ls/kg. Palīdzam nokaut, ir transports. Tel. 41200;
liellopus dzīvsvārā un gaļu. Ir kāvēji un transports. Tāl. 8-22-940017 vakaros;
gaļu. Tel. 21898.

Maina
150 sertifikātus pret VAZ. Tel. 22263.

Izīrē
garāžu Preiļos, Celtnieku ielas rajonā. Tāl. 23812.

Dažādi
Cep tortes pēc pasūtījuma. Tel. 22893.

Iedzīvotājus, kuri vēlas uzstādīt karstā un aukstā ūdens skaitītājus, lūdzu zvanīt 23329.

Zāģe mežu. Zvanīt 58510 no plkst. 18.00 līdz 20.00.

Organizē lopu nodošanu gaļas kombinātos. Cenas paaugstinātas. Zvanīt 36642.

Cik salts šis rīts,
Klau, vēji staigā,
Un kaut kur izgaisusi
Tēva balss...
Skumstam līdzī Elitai Strodeī, TĒVU smiltājā izvadot.
Aglonas PB valde

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespēsts SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5080.